

Ob 40. obletnici KPJ

Organizacija ZKJ praznuje v teh dneh svoj veliki jubilej. 40 let se je borila pod najtežjimi pogoji in v neznosnih razmerah. Več kot eno in pol stoletja je kljubovala vsem tistim, ki so trepetali pred njo. Niti v najtežjih dneh revolucije ni popustila in s ponosom lahko ugotavljamo, da moramo biti prav njej po komunistih hvaležni za vse tisto, kar danes imamo.

Zgodovina Partije, njenega dela, veličastnih dejanj, prepletenih z zavestjo vseh napredno mislečih delovnih ljudi, nam bo ostala v neizbrisnem spominu.

40 let so se komunisti Jugoslavije borili za boljšo prihodnost naših narodov, česar niti ogromne žrtve, napore, zatajevanja in preganjanja pod različnimi režimi niso mogli ustaviti. Moč komunistov, njihove napredne ideologije se je neizprosno širila in puščala za seboj zdravo seme, ki je kalilo in se širilo v mlado cvetoče drevo, polno življenja in hrepenenja po svobodi in neodvisnosti. Minilo je več kot 36 let, odkar je tržiški kot prvič občutil, da živi v narodu skrita iskra neizprosne borbe za obstoj. Ustanovitev prve delavske organizacije je imela sicer več ciljev, vendar se je v takratnih razmerah lahko opredelila edino na to, da pokaže vladajočemu razredu svojo enotnost in pripravljenost sprejeti neenak boj z določenim ciljem; zagotoviti si pravico do življenja, pravico do vsega tistega, kar sloni na demokratičnih načelih urejevanja odnosov, kajti delavec in delo sta eno, suženj in oblastnik pa drugo.

Vsak izmed starih komunistov se danes spominja dni, ko je moral jesti grenki kruh tistega, ki ga je preganjal. Kdo se danes ne spominja prijetnih ur, ki jih je preživel med svojimi tovariši pri »Pelarju«, »Antku«, »Primožku«, v »Konzumu« itd. Vsako posvetovanje, sestanek ali zborovanje je imelo svoj namen. Sleherni pomenek je imel svoj cilj in sleherna revolucionarna beseda je dobila svoje obeležje za lažje izpodbijanje slehernega, ki se je predal tej borbi.

Delo komunistov je bilo brez dvoma zelo težko, saj so se morali posluževati prikritih akcij, če

so želeli v javnosti kolikor toliko uspeti. Posluščujoč se raznih zborovanj, proslav ter sestankov so komunisti skušali v prvi vrsti doseči to, da bi delavstvo in napredno misleče ljudi pridobili za sku-

nalogo tudi v tem, da so po illegalnih kanalih preko Karavank prenašali napredno literaturo in skrbeli za zavarovanje prehoda ilegalcev-komunistov. Česa vsega se niso ti ljudje posluževali samo

za to, da bi uresničili program, ki so ga imeli pred seboj ter da so izpolnili obveznosti, pred katere jih je postavila Partija! Boj za osnovne življenjske pravice se je neizprosno nadaljeval. Stavka tekstilcev, prvomajske manifestacije, protestno zborovanje v času velike gospodarske krize proti nastali druginji so samo utrjevale moč delavskih množic na tržiškem območju.

Kdo se danes ne spominja partijskega zborovanja v Bistrici? — Nihče ni pozabil na najtežje trenutke, ko se je bilo treba odločiti za boj proti grozečemu fašističnemu udoru. Tu ni bilo pomisleka! Vsakega udeleženca in sodelavca NOB je oklepala prijetna zavest, da je s svojim sodelovanjem dal delež k uspešno zaključeni revoluciji.

Delo komunistov po osvoboditvi se je neprestano izpopolnjevalo. Doseženo je bilo delavsko samoupravljanje v podjetjih in ustvarjen demokratični temelj vsemu družbenemu življenju. ZKJ praznuje jubilej v zavesti, da je za svoj narod storila, kar se je dalo doseči, da bo svoje delo še bolj osredotočila za nadaljnje poglobljanje socialistične demokracije v našem družbenem življenju, da bodo vse njene storitve namenjene človeku in njegovim koristim in da bo s svojo politiko stala trdno na braniku neodvisnosti in enakopravnosti narodov — predvsem pa za ohranitev miru na svetu. — Ta smoter bo brez dvoma dosežen, saj imamo v tovarišu Titu — generalnem sekretarju ZKJ, učitelja in voditelja, ki nas bo kot do sedaj dosledno vodil po poti velike marksistične ideje.

pen namen, da bi jim vcepili voljo po lepšem življenju, ki ga je bilo možno doseči le z revolucionarnim posegom.

Komunisti so se mnogo trudili, da pridobijo tudi čimveč napredno misleče mladino. — Ustanovitev »Društva gozdnikov« jim je pomagala ta cilj tudi v veliki meri uresničiti, saj so se v tej organizaciji vzgajali poznejši borci NOV. Tržiški komunisti so imeli težavo

**Za praznik KPJ
in za praznik dela 1. maj**
čestita svojim sodelavcem,
naročnikom in bralcem
TRŽIŠKI VESTNIK

O nastajanju, organizaciji in delu SKOJ v naši občini

V počastitev 40-letnice obstoja in delovanja KPJ in SKOJ zbira pripravljajni odbor ObKlms dokumentarno gradivo, ki govori o nastajanju, organizaciji in delu SKOJ v trziški občini.

Gradiva je že precej, ker ga radi prinašajo bivši mladinci, člani SKOJ, aktivisti in borci NOV. Borci pišejo svoje spomine na akcije, v katerih so sodelovali, ker se zavedajo, da je škoda vsakega dogodka, ki bi bil pozabljen, posebno če je v zvezi z borbo našega človeka za njegove pravice in za njegovo svobodo.

Iz nabranega gradiva objavljamo nekatere zanimive prispevke: med drugim pripovedovanje tovarišev Vladimirja Peraiča in Srečka Dolenca o organizaciji in delu SKOJ od 1938 pa do začetka 1942. Navedena tovariša sta že pred vojno aktivno delala v tej organizaciji, se tam na študijskih sestankih seznanjala z napredno miselnostjo. Takoj po prihodu okupatorja sta začela aktivno delati pri organizaciji oborožene vstaje. Več o tem nam bosta sama povedala v svojih spominih, ki jih bomo od časa do časa objavljali.

Sledi opis poti, ki jo je prehodila skupina trziških skojevcev, ki je šla ob koncu januarja 1944 v partizane. Že sama pot je bila velika preizkušnja moči, volje in zavesti teh tovarišev, ki so se odločili, da se z orožjem v roki zoperstavijo okupatorju in njegovim hlapcem.

Kot ilustracija lika skojevca - borca in človeka pa lahko služi pot, ki jo je napravil tovariš Miloš Sova - Mišo, ko je spremljal z nekaterimi tovariši 3 angleške pilote od Bohinja preko Predjame, Cerknega, Čabra, Starega trga ob Kolpi v Črnomelj, kjer je bil Glavni štab za NOV in POS. Ta razdalja, ki jo je z zavezniškimi piloti prehodil, napor in zasede, ki jih je preстал, kažejo, kako visoka je bila borbena in tovariška zavest skojevca - partizana.

Ob koncu prosimo vse, ki bi kakorkoli lahko dopolnili gradivo za zgodovino in delo SKOJ ter mladine bodisi s pripovedovanjem, s pisanim ter slikovnim materialom itd., da se oglase pri tovar. Hvizmu v BPT.

Spomini na borbo za osnovne pravice delovnega človeka in na boj proti okupatorju se ne smejo pozabiti. Kasnejše generacije morajo vedeti, kako in zakaj so se njihovi predhodniki borili, in spoznati napredne ideje, ki so jih v teh borbah vodile.

O delu SKOJ v Trziču

Na področju Trziča se SKOJ organizira proti koncu leta 1938 oziroma v začetku 1939.

Prvi organizirani skojevci so bili: Ludvik Janežič, Tone Šprajcer, Joža Stefe, Karol Šarabon, Peter Uzar, Srečko Dolenc, Stanko Šolar, Lovro Štamcar, Lojze Hiršfelder in Stanko Janežič.

Organizacija SKOJ je bila pod vodstvom Partije in je delovala po trojkah.

Delo v organizaciji je potekalo v izpopolnjevanju organizacijskih sposobnosti in na študijskih sestankih. Poleg tega smo bili mobilizirani pri vseh akcijah za razkrinkavanje vseh ukrepov takratne oblasti. Javnost smo sproti obveščali o vseh zunanje-političnih dogodkih in v zvezi z nevarnostjo in gibanjem fašizma doma in v svetu. To smo delali na ta način, da smo te stvari javno obravnavali pri na-

ših simpatizerjih, širšo javnost pa smo obveščali z raztresanjem propagandnega materiala po mestu, tovarnah in vaseh. Delovali smo tudi v popisnih akcijah, t. j. s pisanjem revolucionarnih parol po zidovih. Parole so imele namen popularizirati SZ in našo Partijo, na drugi strani pa so prikazovale sedanjo oblast kot protinarodno, povezano s fašizmom in imperializmom.

Skojevci smo sodelovali tudi pri zbiranju podpisov za Društvo prijateljev SSSR, poleg tega smo pomagali pri pripravah za akcijo proti draginji, ki je bila v juniju leta 1940 izvedena kot množičen pohod in množičen protest proti draginji. Delovni ljudje Trziča so z množično udeležbo pri tej manifestaciji pokazali velike simpatije in veliko podporo naši partiji. To je bila ena najbolj revolucionarnih množičnih akcij v Trziču, saj se je vanjo vključilo skoraj vse prebivalstvo Trziča od mladine, delavcev in delavk do najstarejših ljudi. Vsi naporji žandarmerije, da preprečijo ta pohod, so ostali brezuspešni in niso mogli ustaviti revolucionarnega razpoloženja množice.

Kasneje so zaprli organizatorja te demonstracije med njimi: Jožeta Finka, Tončko Mokorel, Pavlo Markič in Joža Janežiča. Ljudje so protestirali proti temu in vzklikali pred občino, da naj imenovane izpusti in zapre tedanjega župana Majeršiča ter da naj preneha s terorjem med ljudstvom.

Tov. Srečko Dolenc se spominja, da so nekatere ženske, med njimi Tončka Mokorel in Pavla Markič uporabile v tej akciji poper v borbi proti kontrarevolucionarjem in orožnikom.

Skojevci smo sodelovali pri organizaciji kulturno-prosvetnega društva Vzajemnost in pridobili večje število mladine.

Pomagali smo tudi pri zbiranju denarnih prispevkov za Rdečo po-

moč, ki je imela namen pomagati zavednim tovarišem, ki so bili v zaporih, in njihovim družinam. Ta akcija je bila obvezna za vse člane SKOJ in KP. Denar smo zbirali pri vseh naših simpatizerjih in akcija je bila uspešno izvedena tako po svoji masovnosti kakor tudi po velikih prispevkih.

Člani SKOJ so tudi sodelovali v akciji proti trziškemu kulturbundu na ta način, da so pridobili zavedne ljudi za to, da so kulturbundovce prezirali in jih razkrinkovali. Tem nemčurjem so polivali njihove bele nogavice, s katerimi so hoteli v javnosti pokazati naklonjenost nacizmu, s črnolom in jih dejansko napadali. Ravno tako smo razbijali deske z nemškimi napisi. Prišlo je tako daleč, da so morali žandarji varovati kulturbundovce, kadar so imeli sestanke pri Pelarju ali na Pošti, pred našimi napadi.

Po kapitulaciji bivše Jugoslavije in po razpadu jugoslovanske vojaške moči in žandarmerije smo v Trziču v povezavi s člani KP pristopili k zbiranju in skrivanju orožja. Iskali smo po zapuščenih bunkerjih puške, mitraljeze, bombe in municijo ter vse to odnašali v skrivališče v Kokovnici. Posebno drzna je bila akcija Srečka Dolenc, Karol Šarabon, Ludvik Rovtar in njegov svak (brat Ludvikove žene) ter Jože Fink smo se peljali s kolesi preko Podnarta, šli peš preko Jamnika v Selško dolino, kjer smo nad neko vasjo dobili za nas pripravljeno skrito orožje. Naložili smo polne nahrbtnike municije in bomb, vzeli vsak po 2 puški, 1 zbrojevko in puško-mitraljez. To orožje smo potem pustili pri Ludviku Rovtarju v Križah. Navedena akcija je bila izvršena od sobote na nedeljo, ko je jugoslovanska vojska zapuščala položaje. Tudi na področju Trziča

A. M.

Življenje in delo Tončke Mokorel-Jelke

Ko praznujemo 40-letnico KPJ in SKOJ je prav, da se spomnimo tistih, ki so dali življenja za našo stvarnost, med katerimi je bila tudi naša delavka-tkalka Tončka Mokorel-Jelka.

V Bombažni predilnici in tkalnici je dobila zaposlitev že v svojem 14. letu, t. j. 1925. Na ta način se je že v zgodnji mladosti seznanila s trdim delom in tedanjimi slabimi razmerami, v katerih je živel delavec-proletarec.

Zaradi pomanjkanja sredstev v družini ni mogla uresničiti svoje vroče želje po nadaljevanju šolanja — želela je namreč postati učiteljica ročnih del.

Z ostalimi sodelavci je preživljala leta gospodarske krize, z njimi trpela pomanjkanje, saj so takrat delali ob nizki plači samo 4 dni v tednu in dnevno po 4 ure. V mladi Tončki je kila želja po borbi za izboljšanje razmer za delavski razred, vzgajala se je v letih krize in spoznavala, da more samo napredno gibanje doseči, da

dobi proletariat svoje pravice in da si izboljša svoje pravice.

Dobrega učitelja je imela v svojem sorodniku Andreju Stegnarju, ki jo je jemal s seboj na ilegalne sestanke s komunisti in skojevci. S tem v zvezi navajam v ilustracijo samo en dogodek. Proti koncu krize, morda je to bilo 1933 ali 1934, je imel tovariš Stegnar dogovorjen sestanek s komunisti nekje na Koroškem. Na ta sestanek je vzel s seboj tudi Tončko in še nekega tovariša, s katerim je ilegalno prekorčil mejo na Košuti. Drugi dan so se vrnili nazaj. Takoj potem so prišli k nam orožniki in napravili hišno preiskavo, kjer so iskali politično literaturo, vendar niso nič dobili. Ker so bili obveščeni, da je Tončka šla ilegalno preko meje, je bila zato kaznovana z globo 125 dinarjev. Tovariša Stegnarja pa so kmalu nato ujeli orožniki od Sv. Ane, ga pretepli in uklenjenega pripeljali v Trzič, odkoder se začne njegova pot v Glavnjačo.

Ko se je po končani krizi pričelo predvsem v tekstilni industriji splošno mezno gibanje v Sloveniji, t. j. zahteva delavcev po kolektivni pogodbi, se je Tončka temu gibanju z vso aktivnostjo priključila. Ko je izbruhnila 1936 velika tekstilna stavka v Kranju, so se stavkujočim iz solidarnosti priključili tudi delavci BPT. Med drugimi je bila tudi Tončka izvoljena v stavkovni odbor v podjetju. Zato je bila z drugimi vred odpuščena in je tudi po končani stavki zaradi dela v stavkovnem odboru niso sprejeli na delo. Sama je hotela v času brezposelnosti iti v službo na Koroško, vendar je na mamimo prigovarjanje ponovno zaprosila za sprejem v tovarno. Od takrat je bila politično sumljiva, vendar Tončke to ni oviralo pri njenem ilegalnem delu. Še bolj se je zagrizla v študij napredne literature, ki jo je dobivala od tov. Stegnarja, bratov Janežičev ter drugih komunistov. — Velik dogodek za Tončko je bil,

ko je bila 1936 sprejeta v KPJ. Ko se je v Trziču namesto razpuščene Svobode organiziralo društvo Vzajemnost, po katerem so komunisti širili svojo dejavnost, je bila Tončka izvoljena za tajnico tega društva. Njeno gibanje je bilo stalno pod nadzorstvom tedanjih oblastvenih organov in drugih protikomunistično usmerjenih elementov. Nekoč je bila izdana, ko se je udeležila nekega ilegalnega sestanka komunistov. Izdal jo je kulturbundovec Ciler, ki je opravljal službo nočnega čuvaja. Tončko so zaprli in z njo vred tudi Pavlo Markič in Ferija Debevc. Bili so v ljubljanskih zaporih na zasliševanju cele noči, da bi jim zlomili voljo, a jim to ni uspelo. Vendar so vse tri izpustili šele, ko je Tončkina sestra Anica izjavila, da je bila Tončka tisto noč doma.

Tončkino delo je rodilo uspeh tudi v organizaciji manifestacije proti »druginji«, ki je bila meseca

smo skojevci zbirali orožje pri tistih, ki so ga imeli skritega. Sam sem dobil na ta način 4 puške, 2 zaboja municije in 1 zaboj bomb in vse to izročil Srečku Perhavcu in Stanku Bečanu. S Srečkom Perhavcem sva šla neke noči in preiskala mrtvašnico na pokopališču in dobila na podstrešju 2 civilni obleki in pisalni stroj, kar sva oddala v skrivališče. Poleg akcij smo dobivali na šestankih navodila za organizacijo odborov OF in za priprave na splošno vstajo. Za to akcijo so značilni množični sestanki na Bistriški planini in nad Pristavo. Prvi je bil 22. jun. 1941 na nedeljo dopoldne. Navzočih je bilo s skojevci in partijci 25 do 30 ljudi. Posledica teh akcij ozir. sestankov je bila ta, da so ob začetku vstaje šli v partizane naslednji skojevci: Tone Sprajcar, Jože Stefe, Ludvik Janežič, Milica (Srečko Dolenc pa se je vrnil, ker

ni dobil zveze). Po pričetku vstaje in borbi pod Storžičem smo pričeli s temeljito in načrtno organizacijo na terenu, t. j. z organiziranjem OF, zbiranjem materiala, hrane in obleke. Spominjam se, da smo v neki taki akciji v lovski koči Godnova vzeli odeje in ovčje kože. Po temeljiti organizaciji OF v letu 1941 do februarja 1942 je izvrševanje nalog teklo zelo dobro. Dne 28. februarja pa je Janez Urbanc-Kumerdej iz Stražišča izdal organizacijo, t. j. celotni frontni odbor in SKOJ. Zato so bili aretirani Srečko Peharc, Srečko Dolenc, Stane Solar, Lovro Štamcar, Lado Mavrič in celotni odbor OF mesta Tržiča, t. j.: Ivan Mahne, Ivan Valjavec, Jože Šter, Ciril Stritih, Janko Sajovic, Karel Štucin, Evstah Janežič, Štefko Urbanc, Franc Ahačič iz Puterhova, Tonček Ahačič in Oman Franc.

(Nadaljevanje sledi)

Pot tržiških skojevcev v partizane

Njihova pot je šla iz Trajbaha preko Pristave, Vetrnega, Gozda na južno stran Storžca, kjer je v januarju 1944. leta taborila III. kranjska četa.

Konec januarja 1944. leta pa je šla skojevska grupa v Prešernovo brigado po naslednji poti: Iz južne strani Storžca preko Gozda, Vetrnega, Pristave, pri Trajbahu preko mostu, skozi Bistrico, Sv. Nežo, Leše, Podgoro v Drago in izpod Begunjščice pod Stol, kjer je takrat taborila II. četa. Od tam pa preko Zirovnice, Zirovniških polj preko mosta na glavni cesti Bled—Kranj. Onstran mosta so zavili takoj v lepe in se z južne strani približevali Ribnemu. Zaradi nevarnosti zased na mostu preko Save Bohinjke se je grupa razdelila v dve skupini. Prva skupina je srečno prišla tja, medtem ko je druga morala v mrzlih januarskih dneh bresti Savo Bohinjko skoraj do pasu. Onkraj Save Bohinjke pa

zopet navkreber proti Jelovici, kjer jih je čakalo meter snega. Na Jelovico so prišli okoli Babjega zoba, kjer se je v bližini nahajala partizanska četa, ki je prvotno mislila, da gre patrola Nemcev proti njim in je bila že pripravljena za napad. Vendar od tega ni prišlo, ker so jih še v pravem času spoznali. Od tam pa so šli preko Rovtarice na Prtovč, kjer so prenočili. Naslednje jutro pa nazaj preko vse Jelovice do Nemškega Rovta pri Bohinju, kjer so prenočili v kozolcih in počakali še naslednjega dne zaradi hrane. Ker se takrat Prešernov bataljon ni nahajal v Bohinju, so zopet preko vse Jelovice gazili sneg, na nekih mestih tudi do pasu, tako da je trajala ta pot več kot 3 dni v eno smer. Prišedši spet nazaj na Prtovč so se spustili v Selško dolino proti Zalemu logu skozi Farji potok, Črni Kal, preko bivše jugoslovanske meje v Novake, kjer so

se končno priključili II. bataljonu udarne Prešernove brigade.

To je bil najhujši marš mladih

tržiških partizanov, obenem pa tudi dobra preizkušnja za nadaljnjo borbo proti fašizmu.

Pot, ki jo je napravil Miloš Sova kot spremljevalec treh angleških pilotov, ki so jeseni 1944 morali pristati v Bohinju

Nekako sredi novembra 1. 1944, ko so zavezniki najbolj bombardirali fašistično Nemčijo in ko so dnevno z več tisoči avioni - bombarderji preletovali naše kraje, sta se na nebu od neke skupine avionov ločila dva aviona in iz enega so se prav kmalu pokazale tri bele točke. Malo pozneje je avion treščil v Alpe. Dobil sem nalogo, da z ostalimi v skupini takoj krenemo na pot in da pomagamo ponesrečenim letalcem. Po večdnevem iskanju smo jih končno našli in pripeljali na Jeseniško-bohinjski odred, ki se je v tem času nahajal na neki planini nad vasjo Fužine. Drugega decembra 1944 pa sem bil odrejen za spremstvo še z dvema tovarišema, da te angleške pilote pripeljemo v glavni štab Slovenije, ki se je takrat nahajal pri Črnomlju v Beli Krajini. Z posebnim pismom smo 2. 12. 1944 krenili na pot z nalogo, da žive predamo glavnemu štabu NOV in POS. Težka pot, ki nas je čakala, in naloga, ki je bila pred nami, nam je dala marsikaj misliti. Prva etapa, katero smo morali prehoditi zaradi nevarnosti ponoči, je bila iz Fužin preko mosta pri Sv. Janezu, skozi nekaj vasi v spodnji Bohinjski dolini, po gozdu preko Nemškega rovta na Jelovico, kjer smo se nekoliko odpočili ter nato v že precej globokem snegu počasi napredovali preko Jelovice proti nekemu vrhu, kjer smo nato preko noči in dneva počivali. Pri tem moram pripomniti, da so angleški piloti že preko Jelovice začeli pešati, da smo morali še enega nositi, ker ga je močno ozulil čevljev. Se danes se mi zdi smešno, ko se me je oprijel

okoli vratu in se s kolenj vlekel po snegu, ker je bil skoraj še enkrat večji od mene. Prva težja zapreka nas je čakala preko Prtovča in Zalega loga, koder so Nemci najraje postavljali zasede. Vendar smo tega dne imeli srečo in smo tako po večurni hoji prispeli v Farji potok, kjer smo nato prenočili na komandi Gorenjskega vojnega področja. Spominjam se, da je bila takrat v tej ednici Ivanka Mokorel, Herak, ki nas je tudi spraševala, kako in kaj je v Tržiču, vendar ji nisem mogel dosti povedati, le to, kar sem zvedel od tovarišev, ki so prišli takrat v naš odred iz Tržiča. Zelo pa mi je ostalo v spominu to, da ti angleški piloti niso hoteli jesti nobene hrane. Razloga še danes ne vem. Na komandi Gorenjskega vojnega področja so takrat postregli z zelo dobrim golažem, vendar se od njih nobeden še pritaknil ni jedila. Drugo etapo smo naredili iz Farjega potoka do Cerknega, kjer smo morali ponovno počivati zaradi utrujenosti pilotov. V Cerknem smo se okrepčali, vendar so oni jedli samo čokolado in neke tablete, katere so še imeli s seboj. Dolga in naporna pot nas je čakala od Cerknega preko Sp. in Zg. Tribuše v Čepovan, kjer smo se ustavili na štabu devetega korpusa. Od tega smo po dveh dneh krenili preko Otlice, Cola, Podkrajja v Predjamo, kjer smo prenočili in čakali na posebno kurirsko zvezo, da bi nemoteno prekorčili železniško progo in nato krenili preko Pivke proti Cerknici na Notranjsko.

(Nadaljevanje sledi)

junija 1940. Manifestanti so zahtevali boljše življenjske pogoje, nosili transparente s tozadevnimi parolami. Vmes je poseglo orožništvo, ki je s silo razgnalo množico. Spet so Tončko zaprli, prišli še Jožeta Finka, ki so ga nečloveško pretepli, Pavlo Markič in Jožeta Janežiča. Izspuščeni so bili na intervencijo ljudi, ki so se zbirali pred občino. Kljub terorju Tončka ni odnehala, nasprotno, njena borbena zavest se je še povečala. Pričela je zbirati podpise in denarne prispevke za »Rdečo pomoč«, ki je imela namen pomagati naprednim političnim delavcem, ki so bili po zaporih.

Bližala se je aprilska katastrofa leta 1941. Ko so prvi okupatorski vojaki prišli v Tržič, mi je Tončka takole rekla: »Ne pričakujemo nič dobrega od njih, pač pa se pripravimo na upor!«

Med prvimi je pričela organizirati zbiranje orožja. Doma smo imeli kupe nabojev in precej bomb. Vse to je oddala tovarišu Petru Ahačiču, ki je nabrano orožje odnesel in shranil za čas oboženih akcij.

Tončka tudi v podjetju ni mirovala. Ko je bil zamenjan proti koncu junija 1941 dinar za marke, so bile znižane tudi postavke okrog 50 par. Temu so se tkalke uprle,

-ustavile stroje in odšle s Tončko na čelu protestirat k tedanjemu obratovodju Böhm v pisarno. Ta jih je nagnal, hkrati pa telefonično klical policijo. Ta razgovor je slišal tov. Karpucelj in šel takoj opozoriti Tončko na nevarnost. V času, ko sta se pogovarjala, so prišli v podjetje že policisti in po kurirki poslali po Tončko. Vendar je Tončka pravočasno zbežala iz obrata mimo spodnjega vratarja in odšla na Bistriško planino. Proti večeru se je oglasila pri Ignacu Zupanu, kjer je tudi prenočila. — Doma so jo vso noč zamažali čakali policisti. Ko pa so zjutraj odšli, smo izvedeli, da je pri sosedu Zupanu. Nesli smo ji potrebno obleko in hrano, nakar je Tončka odšla in se pridružila »Tržiški grupi«, v kateri so že bili Joža Fink, Peter Ahačič, Jože Janežič in drugi. Jaz sem hodila k njej večkrat na teden »na voz«, prenašala pošto in nosila hrano.

Pričele so se partizanske akcije. Med prvimi je značilen požig žage pri Stritihu. Teh akcij se je Tončka aktivno udeleževala. Sestri sem se pridružila julija 1941. Naša skupina, ki jo je vodil tov. Štefe-Kostja, je dobila nalogo, da napade Begunje, pri čemer da ji bodo pomagali partizani z Jelovice. Akcija zaradi izdajstva ni uspela,

ker nismo dobili pomoči z Jelovice. Morali smo se umikati iz Drage proti Dobri. Tončka je medtem odšla v Leše po hrano. Bili smo ponovno napadeni in umaknili smo se na vse strani, tako da naš je Tončka zaman iskala v Dobri, kamor se je s hrano vrnila. Zato je tam prenočila v pastirski koči. Zjutraj pa so v kočjo prišli Nemci. Tedanji oskrbnik kočje Janez je Tončko rešil na ta način, da je rekel, da je njegova žena. Tončka je še naprej iskala »vezo«, vendar pa ni nikogar našla, nakar je ilegalno odšla v Ljubljano k sorodnikom, kamor sem se zatekla tudi jaz. Preko Ferija Debevca je dobila zvezo in odšla v Kranjsko četo, ki je bila takrat v Udinem borštu, kjer je postala kurirka. Ni me hotela vzeti s seboj, pač pa mi je obljubila, da pride pome kasneje.

Ko je nekoč spala v Bitnjah pri nekem kmetu, je bila izdana, vendar se ji je posrečilo, da je napol oblečena ušla skozi okno in se zatekla k nekim znancom. V februarju 1942 je šla kot kurirka v Kranj, tam pa jo je srečal znani izdajalec Janez Urbanc-Kumerdej iz Stražišča, ki jo je poznal, ker je hodil na sestanke v Uden boršt. Izdal je tudi njo, nakar so jo aretirali in odpeljali v Begunje, kjer

pa kljub nečloveškemu mučenju ni izdala tovarišev. Bila je na listi ustreljenih, vendar pa so jo odpeljali v Mauthausen, kjer je bila pol leta s sotrpinko Frančiško Poljanec iz Kranja v bunkerju. Od mučenj, ki jih je prestala, in od grozot, ki jih je videla posebno pri Poljakinjah, so ji popustili živci, začela je blesti in odklanjati vso hrano. Po šestih mesecih je bila skupno s Poljančevo transportirana v Rawensbrück, kjer so ja namestili v ambulatni blok, v katerem so delali z ljudmi poizkuse. Lase so ji ostrigli v obliki tonzure. Služila je za poizkuse. Iz hrbtenice so ji najprej vzeli mozeg, kasneje odrezali obe nogi nad kolena in jih poslali naprej za nadaljnje poizkuse. Kljub temu je še vedno živela. Zato so jo umorili v plinski celici in njeno izmučeno truplo sežgali 12. decembra 1942 v krematoriju.

Uprava taborišča pa je poslala domov uradno sporočilo, da je Tončka umrla zaradi bolezni srca in ledvic.

Tako je mučeniško premnila prvoborka Tončka Mokorel, ki je svoje življenje posvetila borbi delavskega razreda. Kolektiv BPT ji je v znak hvaležnosti vzdal spominsko ploščo pred vhodom v tkalnico.

Obračun dela organizacije ZKJ tovarne Peko

Naša politična moč je v trdnosti organizacije ZKJ, njenih članov ter slehernega zavednega pripadnika socialistične družbe.

Vsi udeleženci konference so bili že takoj v začetku trdno prepričani, da se je treba o delu organizacije v podrobnosti pogovoriti, če bo hotela prinesiti ustrezajoče zaključke. V svojem okvirnem poročilu je sekretar organizacije tov. Milan Zupan orisal vso problematiko političnega in gospodarskega dela kolektiva.

Prisotni so bili opozorjeni na vse dosežene uspehe in na pomanjkljivosti dosedanjega dela, obenem pa dobili tudi smernice, kako bi moralo biti, kaj je treba izboljšati in kakšne so naloge članstva za nadaljni razvoj podjetja. Tako v poročilu kot v splošni razpravi je bil v največji meri govor o mladini, skrbi za delovnega človeka, političnih nalogah članov in izpolnjevanju družbenih obveznosti. Mladina bi morala dobiti več pomoči prav v pogledu širšega spoznavanja družbene problematike s politične strani, s strokovne pa po Klubu mladih proizvajalcev seči po svobodnejših odnosih med starejšimi in mlajšimi, da bo lahko čimprej začutila vzporedno odgovornost za izpolnjevanje družbenih obveznosti.

Dalje je bilo precej govora tudi o tem, da edino z organizacijo dela, pravilno razporeditvijo delovne sile in doslednega ocenjevanja dela kolektiv lahko izpolni sprejete proizvodne družbene naloge, obenem pa s tem lahko uredimo vprašanje vsestranske skrbi za delovnega človeka.

Poseben poudarek je bil dan vprašanju delovne discipline, pojavu komodnosti pri delu in stremeljenju za povišanje tarifnih postavk. Vse premalo se posamezni zavedajo, da je zaslužek odvisen pač od tega, koliko je kolektiv ustvaril, in da ni samo cena za delovno silo. Treba se bo poglobiti v proučevanje samoinicijativnosti posameznikov, kar bo brez dvoma rešilo problem vsestranske skrbi urejanja skupnih naporov.

Vse te stvari pa bodo komunisti reševali le tedaj, če bodo sami sposobni spoznavati družbene zakonitosti. Zavedati se morajo, da je treba vse težkoče pri vodenju podjetja reševati takoj, ker je vsaka zamuda dejansko podaljšanje življenja negativnih ostankov preteklosti, ki odseva najbolj od materialnih odnosov in zavesti ljudi.

Dalje je dolžnost organizacije ZKJ tudi v tem, da pogloblja odnose med podjetjem in komunjo, da skrbi za dvig družbenega standarda ter da pravilno vzporeja vsa razpoložljiva sredstva podjetja. Konferenca je brez dvoma dosegla svoj namen. Obdelala je vse probleme in si tako postavila temelj za nadaljnje delo organizacije. Še en poseben dogodek je dal okvir tej konferenci. Osemnajst mladih članov je bilo na novo sprejetih med člane ZKJ. Aktiv komunistov postaja iz dneva v dan trdnější, dolžnost novega 11-članskega sekretariata pa je, da bo začeto delo nadaljeval in skušal doseči pravo življenjsko vzdušje v celotnem kolektivu.

-ap-

Delo mladine BPT pred 40-letnico KPJ in SKOJ

Bolj realno bo znala gledati na svoje podjetje.

Udeležujemo se raznih tekmovanj v čast 40-letnice KPJ. Odigrali smo tekmo v namiznem tenisu, dve strelski ekipi sta šli v Medvode, kjer sta dosegli sedmo mesto, v okviru domačega strelskega društva se bodo vršile tekme z zračno puško, katerih se bo naša mladina polnoštevilno udeležila. Tovarni Peko smo napovedali nogometno tekmo in tekmo v streljanju.

Prav tako obstoji pri nas Klub mladih proizvajalcev. Tudi tega je vodstvo sklenilo poživiti. V ta namen smo obiskali enega najboljših klubov v Hrastniku. Bili smo zelo toplo sprejeti. Ogledali smo si njihov način dela in marsikaj koristnega nam bo prišlo prav. V spomin in izpodbudo k delu pa so nam poklonili lepo vazo, izdelek njihovega kluba.

Uredili bomo klubski prostor, ki bo obenem za mladinske seje in predavanja kluba mladih proizvajalcev. Ta prostor bo že skoraj dodelan, manjkajo nam le še malenkosti, ki pa bodo z dobro voljo tudi narejene.

Predsednik TK LMS: Matej Kurnik

Kolektiv BPT se pripravlja na praznovanje 1. maja

V jubilejnim letu KPJ se še posebno pripravljamo za praznovanje delavskega praznika 1. maja. Vse družbene organizacije v podjetju vneto sodelujejo pri pripravah s smotrom, da bi bilo 70. leto praznovanje delavskega praznika čim veličastnejše.

Že v zgodovini delavskega gibanja smo delavci praznovali 1. maj z izleti v naravo ter s tem manifestirali delavsko enotnost. Tudi kolektiv BPT pripravlja za ta dan izlet v naravo. Izvršni od-

bor sindikalne podružnice je že izdelal načrt, katerega so podprle vse družbene organizacije kakor tudi uprava podjetja. Program praznovanja je naslednji: Prostor za masovno praznovanje smo si izbrali v Podljubelju na travniku pri centrali (kamping), kjer bi se v dopoldanskih urah zbrali delavci in delavke s svojimi družinami. Po slavnostnem nagovoru o pomenu 70-letnice delavskega praznika bo izveden športni program v raznih disciplinah. Oddelki v podjetju bodo postavili svoje eki-

pe, ki bodo tekmovala za naslov prvega mesta. Tekmovali bomo v naslednjih panogah: nogomet, odbojka, streljanje in lahka atletika. Računajoč na to, da se bomo utrudili, smo tudi v tem oziru preskrbljeni z domačim kosilom, katerega si bomo pripravili z »rotantjem«. Nato pa sledi delavsko rajanje.

Sindikalna podružnica in uprava podjetja vabi svoj delovni kolektiv, da se udeleži praznovanja delavskega praznika 1. maja v Podljubelju.

Nekaj spominov iz dejavnosti tržiške Svobode ob njeni 40-letnici

Karel Smole

V sklopu prebujanja in združevanja vseh Jugoslovanov po razpadu avstro-ogrske monarhije leta 1918 se je ustanovila nova država SHS in leta 1919 je bila med drugimi društvi ustanovljena socialistično usmerjena zveza kulturnih društev v Sloveniji »SVOBODA« s svojim sedežem v Ljubljani. Tako se je tudi v Trzinu kot izrazito industrijskemu centru že takrat zbralo nekaj kulturno-prosvetnih delavcev, iskalo somišljenike, jih zainteresiralo za izobraževalno dejavnost med proletariatom in tako sprožilo misel za ustanovitev Delavskega kulturnega in izobraževalnega društva Svoboda v Trzinu.

Tako se je društvo ustanovilo. Med drugim se je najprej uveljavil pevski zbor, ki ga je vodil pokojni Jezeršek, takratni nadučitelj iz Križev. Hkrati je učitelj Franc Černe zbral v svoj krog nekaj ljudi, ki so imeli ve-

selje do dramatike in jih pričel uvajati v to materstvo. Tak je bil začetek, prav zažvelo pa je delo šele s prihodom tov. Jaka Vehovca, ki je prišel v Trzin za uradnika k Bolniški blagajni. Kot svetovnopolično dobro razgledan človek in kot bivši gledališki igralec pri ljubljanski Drami si je kmalu pridobil lepo število sodelavcev in z njimi razširjal po takratnih možnostih kulturno, prosvetno in politično dejavnost med delavci v Trzinu in njegovi bližnji okolici.

Med trziškimi delavci in delavkami, pa tudi v nekaj primerih med takrat tako imenovano inteligenco, je nastalo precej zanimanja za dramsko, pevsko in glasbeno-inštrumentalno udejstvovanje. Pričelo se je tudi združevanje v manjših krogih, na katerih so se obravnavali aktualni problemi, spoznavali smo pomen revolucije v Rusiji leta 1917, vmes pa so prihajali

na dnevni red tudi odlomki iz Marksovega Kapitala.

Na ta način se je spocetka razvijalo življenje v Svobodi v Trzinu. Iz tega je kmalu nastala dramska sekcija, ki jo je do svojega odhoda iz Trzina leta 1929 vodil sam tov. Vehovec. Tudi pevski zbor, ki ga je za tov. Jezerškom nekaj časa vodil tov. Leopold Kernc, strokovni učitelj na meščanski šoli, je dobro uspeval. Ker je bil le-ta učitelj za violino in se je izkazalo, da ima Trzin že precej glasbenikov, se je porodila misel ustanoviti še orkester. Tov. Kernc je zbral nekaj takih ljudi in orkester je bil tu, le da ni bil sekcija Svobode, ker so bili vmes tudi ljudje, ki niso hoteli postati člani Svobode. Orkester je dobro napredoval, vendar pa je bil tov. Kernc odslej z njim toliko zaposlen, da ni zmozel voditi še pevskega zbora. Njega je zamenjal tov. Albin Lajovic.

takratni ravnatelj meščanske šole v Trzinu, ki je, dokler so razmere dopuščale, vodil pevski zbor. Obe sekciji sta doživeli tudi nekaj javnih nastopov.

Poleg vse te živahne društvene dejavnosti so se po potrebi ali, bolje rečeno, po možnosti raznih predavateljev vršila tudi različna predavanja. Tako je bil poleg tov. Vehovca in drugih iz Ljubljane eden zelo dobrih predavateljev (Marksova teorija in astronomija) tudi učitelj na meščanski šoli v Trzinu, tov. Skorpič, ki je zlasti z mladino vodil nekaj zelo uspešnih debatnih večerov. Treba je pripomniti, da v tistih letih, ko se je vse to dogajalo, ni bilo tako enostavno javno nastopati z vzgojenim materialom te vrste, ker državni režim takemu dogajanju ni bil naklonjen in je bilo treba ves tak kulturni prosvetni material prej poslati v cenzuro, posebno v letih po železničarskem štrajku 1920. Sitnosti pa so se iz leta v leto večale, zlasti po neuspelem pohodu ORJUNAŠEV leta 1924 in šestojanuarski Obznani.

Se ena veja se je hotela uve-

S I. rep. posvetovanja varnostnih inženirjev in tehnikov

31. marca letos se je v Ljubljani vršilo prvo širše posvetovanje varnostnih inženirjev in tehnikov ter vseh ostalih, ki se pečajo z varnostno službo pri delu. Na tem posvetovanju je bilo podano obširno poročilo in problematika higiensko - tehnične zaščite za vso republiko Slovenijo. Posebno zanimivo je bilo poglavje, ki obravnava nesreče pri delu. Naj nanimaj nekaj podatkov, ki bodo verjetno vsakogar zanimali. Od 426 tisoč 337 zavarovancev v letu 1958 se jih je pri delu ponesrečilo 53 tisoč 955, kar pomeni 12,6 % od celotnega števila. Izguba narodnega dohodka za te nesreče znaša pri 993.938 izgubljenih dnevih nič manj kot 8 milijard dinarjev. Če primerjamo celotno statistiko vseh obolenj, potem so številčno na prvem mestu bolezni dihal (96.022), takoj na drugem mestu pa so nesreče pri delu (53.955). Po številu izgubljenih dni pa so slednje na prvem mestu. Število smrtnih nesreč pri delu znaša za lansko leto 96, medtem ko jih je bilo v letih 1955, 1956 in 1957 134, 91 in 106. Od vseh ponesrečencev ostane vsako leto okrog 800 invalidov. Do sedaj je v Sloveniji 21.000 invalidov dela, v vsej državi pa 230.000. Socialno zavarovanje je v lanskem letu izplačalo za izostanke od dela zaradi nesreč nad 7 dni 371 milijonov din hranarine.

Po poročilu je sledila živahna razprava, na kateri so posamezni udeleženci posvetovanja obravnavali različne teme in vprašanja. Precej poudarka je bilo na pravilnem uvajanju novih delavcev na delo, saj so le-ti zaradi nepoznavanja službe povzročili v preteklosti največ nesreč. Pomočnik sekretarja za delo pri Izvršnem svetu LRS tov. dr. Dular je dejal, da se delo na področju varnosti vse premalo upošteva, to pa prav iz tega razloga, ker v tako kratkem času še ne more prikazati kakih večjih rezultatov, ker pač služba varnosti pri delu zahteva ogromno napora in več časa. V nadaljevanju razprave je bilo precej govora o slabih odnosih nekaterih podjetij kakor tudi samih mojstrov

in predelavcev do varnostne službe. Nekatera podjetja so za varnost pri delu nastavila ustrežajoče ljudi zgolj zaradi tega, da so zadostila pogojem, ki jih stavlja Zakon o delovnih razmerjih. Nasprotno pa so nekatere tovarne to potrebo že prej uvidele in se prostovoljno odločile za skrb ljudi pred nesrečami in raznimi obolenji. Eno od vodilnih podjetij v borbi proti nesrečam, ki pa ima tudi že zelo vidne uspehe, je vsekakor Železarna v Ravnah na Koroškem. V tem podjetju občasno sklicujejo izredna zasedanja delavskega sveta, na katerih temeljito obravnavajo izključno probleme varnosti pri delu. Zaradi takega razumevanja do higiensko-tehnične zaščite so čisto upravičeno na prvem mestu v državi.

Na splošno pa so vsi diskutanti ugotavljali, da je pri nas varnost pri delu v primerjavi z nekaterimi zahodnimi državami na zelo nizki stopnji. Tempo razvoja je preveč počasen in bo zato treba nemudoma pokreniti še marsikaj, da bi celotna stvar hitreje napredovala. Se vse premalo je poudarka na propagandistični strani, zato bi se morali ljudje, ki se bavijo s problematiko higiensko - tehnične zaščite, posluževati čimveč publicistične dejavnosti. Zelo zgrešeno je dejstvo, da pri nas v šolah ne uče varnostne vzgoje, kar v zahodnih državah na splošno prakticirajo. Za uspešno preprečevanje nesreč po posameznih kolektivih bi se pač morali nekoliko več zavzeti sindikati.

»V socializmu je treba najprej gledati na človeka«, tako je dejal varnostni tehnik iz Mariborske livarne, ko je obravnaval temo o osebnih zaščitnih sredstvih. Najprej je treba zaščititi stroj ter pokreniti vse potrebno, da je delovno mesto čim primernejše za delo, šele potem, če ni nobene druge možnosti za odpravo izvora nesreče ali bolezni, naj se zaščiti človek — seveda zopet s primernim zaščitnim sredstvom, ki ga pri delu ne bo oviralo. Imamo namreč nekaj tovarn, ki izdelujejo osebna zaščitna sredstva, ne-

kaj med njimi je takih, ki so se za proizvodnjo le-teh odločila iz človekoljubja, graje vredna pa so tista podjetja, ki so se lotila izdelave zaščitnih sredstev zgolj zaradi finančnega efekta, pri tem pa na kvaliteto sploh niso gledala.

Nadalje je bilo govora o važnosti zdravniške službe v borbi proti nesrečam in raznim poklicnim boleznim ter o preventivnih ukrepih zoper preprečitev le-teh.

Dr. Stane Lajevec, glavni sanitarni inšpektor in šef oddelka za industrijsko higieno pri Centralnem higienskem zavodu, je dejal, da je sedaj čas, da se lotimo osebnega faktorja, ki je v 80 % vzrok za razne nezgode in obolenja. S propagando in varnostno vzgojo se da tudi ta vzrok v precejšnji meri odpraviti. Treba je pač potrpljenja in stanje se bo prav gotovo izboljšalo.

Važnejše informacije za prijavljanje obratnih nezgod

Cesto se dogaja, da ljudje pridejo prijaviti obratno nezgodo šele po preteku nekaj dni, ko se je nesreča zgodila, ali pa celo takrat, ko že začnejo zopet delati. Na vprašanje tistega, ki nesrečo prijavlja, memalokrat odgovore, da niso vedeli, da je treba to takoj storiti. Ko pa je pred kratkim izšel novi zakon o prijavljanju obratnih nezgod (Uradni list FLRJ št. 5/59), pa je celotna zadeva še bolj kočljiva. Omenjeni zakon namreč zahteva, da se mora vsaka nezgoda prijaviti v roku 24 ur. Izvzete so le nedelje in prazniki. Da pa ne bi kdo napačno razumel, naj objasnim to malo bolj podrobno. Če se zgodi kaka nesreča, ki takoj v začetku ni tako huda, da bi delavec oziroma delavka morala zaradi posledic ostati doma v tistem momentu, pač pa gre v bolniški stalež po nekaj dneh, n. pr. razni vbodi, ki sčasoma povzročijo zastupitve itd., potem se šteje v rok prijave šele tisti čas, ko ponesrečenec ostane doma. Prav tako, če se kdo ponesreči v soboto ali na dan pred praznikom, preteče rok 24 ur šele v ponedeljek ob istem času, v katerem se je nesreča zgodila, oziroma ob

Kot je znano, plačujejo podjetja za prekomerno stopnjo bolni-socialnemu zavarovanju, pri tem škega staleža dodatni prispevek pa stalno negodujejo, češ, da je to preveč. Ne vprašajo pa se nikoli, zakaj je tako visok stalež. Če bi v higiensko-tehnično zaščito vložila vsaj nekaj sredstev, bi se stanje prav gotovo obrnilo na bolje. S samim godrnjanjem in prerakanjem pa ne bo uspeha.

V zaključnem govoru je tov. ing. Gostiša še enkrat poudaril, da je služba varnostnih tehnikov izredno težka, če jo hočejo uspešno opravljati. Uspeh bo seveda le tedaj, če bodo podjetja pravilno razumela namen varnostne službe, hkrati s tem pa je potrebno tudi sodelovanje vseh članov naših kolektivov. Pomnimo samo to, da sta od varnega dela v veliki meri odvisna storilnost in pa kvaliteta.

istem času prvi dan po praznikih. Če pa je poškodba takšne oblike, da ponesrečenec odide v bolnico ali podobno, potem mora pač kdo drug namesto njega prijaviti nesrečo. V vsakem primeru pa je treba, da mojster, pri katerem je ponesrečenec zaposlen, takoj obvesti varnostnega tehnika, ali pa, kjer tega nimajo, tistega, ki je odgovoren za prijavljanje nezgod. Zavezanec za prijavo namreč v takem primeru, ko gre za zamujenje roka, ni dolžan nesreče prijaviti, če pa to stori, lahko pride k sodniku za prekrške, le-ta pa ga ima pravico občutno kaznovati. Zato bo opozoril vsakogar, ki se bodisi pri delu ali pa na poti na delo oziroma z dela ponesreči, da nemudoma v roku 24 ur to prijavi, ker mu v nasprotnem primeru ne bo priznanih 100 % hranarine in pa eventualno tudi zavarovalnine, če je kolektivno ali nezgodno zavarovan.

Da bi se izognili omenjenim nevršečnostim, naj se vsakdo drži teh navodil. S tem bo zmanjšal sam sebi kakor tudi ostalim prizadetim odvečni trud in pa nezadovoljstvo.

Franc Šarabon

ljaviti v društvu, to je telovadna sekcija, ki pa je le spočetka nekoliko zaživela (ne samo v Trzinu, temveč po vsej Sloveniji). Leta 1923 je bil organiziran telovadni nastop vseh društev Svoboda Slovenije v Mariboru, katerega se je udeležilo tudi nekaj članov in članic iz Trzina. Vodnika te sekcije sta bila Lojze Brezar in Anton Dornik. Ni pa nič čudnega, da na tem področju ni bilo mogoče doseči kaj več vidnih uspehov, ker sta takrat, in mislim ravno v Trzinu, bili že preveč tradicionalno priznani vrsti telovadcev pri takratnem Sokolu kakor tudi pri Orlu. Tam je bilo na razpolago dovolj orodja in prostora za razvijanje, pri Svobodi pa nobene takšne možnosti. Vse kar je bilo prostorov na razpolago, je bila majhna soba za razne vaje in gostilniški prostori.

Tako so prišli vsi voditelji do zaključka, da se moraš najprej gospodarsko osamosvojiti in s tega mesta nuditi finančno pomoč za razne take pritlikline, ki so predvsem potrebne za uspešni kulturni razvoj ne samo de-

lavstva, temveč vsakogar, ki je takega razvoja potreben. Takrat je bilo že ustanovljeno Konsumno društvo za Slovenijo in tudi v Trzinu je že obstajala podružnica tega podjetja. Na željo in zahtevo Svobodašev, da bi imeli svoj oder in dvorano, se je po uvidevnosti in s finančno pomočjo te gospodarske organizacije prizidala k že lastnemu poslopiju še dvorana z odrom. Od tega trenutka dalje je delovanje vseh sekcij Svobode šele prav zaživelo. Vrstile so se igra za igro, preko tega odra so šla Cankarjeva dramska in drammatizirana dela poleg drugih inozemskih revolucionarnih del raznih pisateljev. Zdaj je bil prostor zagotovljen in nemoteno (kolikor niso oblasti vmes posegale) se je vsa dejavnost preko pevskih vaj, sestankov, predavanj in podobnega razvijala.

Vsako leto smo praznovali 1. maj, prva leta bolj odkrito, pozneje pa v prostorih, kolikor je bilo to še mogoče. Zadnji obhod po Trzinu, ki se je razvil v pravo manifestacijo, je bil 1. maja 1927. Tega leta je Svoboda v

Trzinu dobila tudi svoj prapor, ki je vse svoje člane povezal s še trdnejšo vezjo kot doslej. Skoda, da ga danes ni več. Kot marsikaj drugega ga je pogoltnila okupacija. Od tistega leta je bilo vsako kakršnokoli izražanje v zvezi s 1. majem prepovedano in je bil vsakdo, ki je le malo pokazal simpatije do tega praznika, osumljen protidržavne dejavnosti. Ze če si nosil na ta dan rdeč nagelj je bil vzrok, da so te aretirali.

Marsikdo iz naših vrst je okusil vso krutost takratnih oblastnikov in spoznal notranjščine Lepoglave in Mitrovice. Nekateri so se vrnili, mnogi pa ne; marsikdo pa je brez sledu izginil tja, odkoder ni vrnitve. Prišlo je leto 1935, ko so ob zletu Svobod v Celju vsa zagrenjenost preteklih let in zadržanost, vse težnje po pravi svobodi in enakopravnosti privrele malo glasneje na ušesa oblasti. Tedaj se je zgodilo tisto, kar nas je vse najbolj zbolelo: razpust Svobode!

Od tistega časa dalje ni bilo več misliti na še kakšno dejavnost

po zgledu prejšnjih let. Tako se je vse razkrojilo. Nekaj jih je šlo naprej, drugi v levo, pešičica desno, ostalo pa nikamor. Sem in tja se je utrnila še kakšna iskrica, vendar kres še ni mogel zagoreti.

To so bila leta pred drugim svetovnim požarom, prenasličena z vojno psihozo, ko smo ugibali, kaj bodo prihodnja leta prinesla in kako se bo končalo to, kar pride in je neizogibno. Okupacija nas ni presenetila nepripravljenega, lepo število naših članov se je odzvalo klicu za osvobodilno borbo. Ostalo pa je v zaledju z raznimi akcijami in delom na terenu nudilo pomoč, kolikor je pač bilo mogoče.

Med prvimi žrtvami v akciji pod Storžičem so bili kar trije naši člani in sicer: Peter Ahačič, Anton Štefe in Roka Kramar. Pozneje sta postala žrtvi še Jaka Vehovec in Janko Mežek med mnogimi drugimi, ki so žrtvovali svoje življenje za zgraditev naše Jugoslavije. Slava jim, spomin nanje pa naj nam bo vedno ostal svetel zgled!

O stanju v našem obrtništvu

NEKAJ O

GRADNJA

Okrajna obrtna zbornica v Kranju je pretekli teden sklicala v Tržiču sestanek obrtniškega društvenega in privatnega sektorja. Medtem, ko je bila udeležba zasebnih obrtnikov prav dobra, sta iz društvenega sektorja bila navzoča le dva predstavnika. Predsednik in tajnik zbornice sta podala poročilo o stanju obrtniške panoge. V razpravi so bili precej ostro grajani članki v časopisih »Obrtnik«, češ, da napadajo po krivici. Zastopnika zbornice sta zavračala očitke, ker da v člankih ni nič napadalnega. Sekretar komiteja je pojasnil vlogu obrtništvu v sedanjem družbenem sistemu. Navzoči so v razpravi priznavali, da nimajo proti gospodarski in davčni politiki občinskega ljudskega odbora nobenih pritožb in da so vedno našli razumevanje za svoje težnje pri občini. Le posamezniki so izjavljali, da je letos odmerjeni davek previsok. Predstavniki upravnega organa obč. ljudskega odbora je odgovarjal na vprašanja in poudaril, da bo občinski ljudski odbor podpiral proizvodno obrt toliko časa, dokler bo družbi potrebna. Ne more pa proizvodna obrt poslovati v primerih, ko industrija v zadostni meri proizvaja kvalitetne in cenejše izdelke. Uslužnostna obrt pa bo še vedno uživala pomoč občinskega ljudskega odbora. Se vedno hoče nekaj obrtnikov zaposlovati več delavcev, kot je to dopustno in delati na industrijski način ter se izogniti dolžnostim do družbe in občine. Od ljudskega odbora se zahtevajo stanovanja in komunalne naprave, ne da bi zanje obrtništvu dajalo sorazmerno enak delež kot industrija. Navzoči so se z izvajanji komiteja in predstavnika upravnega organa strinjali. Izvolili so dva zasebna obrtnika, ki naj bi bila na priporočilo zbornice vpoklicana v ustrezno komisijo pri svetu občinskega ljudskega odbora.

NARAŠČAJ V OBRTNIŠTVU

Koncem lanskega leta je v obrtništvu naše občine bilo zaposlenih 53 vajencev. Od teh bo letos 16 vajencev delalo pomožniški izpit. Potrebno je, da se v teku letošnjega leta vključi v uk še 42 vajencev v razne obrtniške stroke. Starši in mladinci bi morali že sedaj razmišljati, kakšen poklic bodo izbrali in se glede tega posvetovati pri občinskem odseku za delo. Dober, čeprav uslužnosten obrtnik bo vedno imel lepo eksistenco!

PROMET TRŽIŠKIH OBRTNIKOV

Številke, ki jih bomo prikazali, so res velike, četudi v splošnem gospodarstvu v občini v primerjavi z industrijo ne pomenijo mnogo. Kljub temu pa ima tudi obrtniška panoga svojo važnost.

Lani so zasebni obrtniki registrirali računov za 271.000.000 din in so od te vsote prodali trgovini oziroma industriji za 225.526.000 din, medtem ko so za potrebe gradbene dejavnosti izdelali za 28.767.000 din in za druge potrebe 17.284.000 din. Številke kažejo, da je skoraj

83% vsega prometa bilo opravljenega za trgovino in da se naši obrtniki bavijo predvsem z proizvodno obrtjo in ne z uslugami. Po posameznih vrstah obrtnikov je bilo od zgoraj navedene vsote opravljenega obrtniškega prometa: ključavničarji za 2.769.000 dinn, kleparji za 5 milijonov 152 tisoč din, tesarji za 181.000 din, zidarji za 2.354.000 din, steklarji za 645.000 din, soboslikarji za 3.563.000 din, pečarji za 9.615.000 din in mizarji za 3.751.000 din. Vsi navedeni so delali predvsem za gradbeno dejavnost.

Svoje izdelke so prodali trgovini: tekstilni galanterijci za 10.112.000 din, pletilci za 98.000

din, čevljarji za 146.316.000 din, copatarji za 63.002.000 din in tapetniki za 1.000.000 din. Tudi te številke dokazujejo, da v naši občini še prevladuje čevljarstva in copatarska obrt, ki dela za trgovino. V primerjavi z vsem tem so številke opravljenega prometa za usluge naravnost malenkostne. Res je zdaj proizvodna obrt še potrebna, dokler dela po naročilu trgovine, vendar kaže promet, da v mnogih primerih obrt že nastopa kot industrija. Gornje številke najbrž niso povsem točne, ker obsegajo samo registrirani promet in je verjetno bilo opravljenega še nekaj takega prometa, ki ni registriran.

MLADINA, ? kateri poklic si boš izbrala ?

Začela se je enomesečna akcija za usmerjanje mladine v poklice. Kaj želimo z njo napraviti?

Pred nami je težavna naloga. Okrog 160 učencev bo letos končalo obvezno osemletno šolanje in zanje je potrebno poskrbeti. Kako in v kakšnih okoliščinah bo potekalo njihovo življenje, v kakšnem poklicu bo sleherni izmed njih našel pravo zadovoljstvo in s čim mu bo možno zagotoviti bodočnost?

V Tržiču se že iz leta v leto ponavlja, da starši vse preveč streme za tem, da bi bila sin ali hči to, kar sta bila oče in mati. Če je oče čevljar, naj bo čevljar še sin, in če je mati tkalka, zakaj tudi hči ne bi stala za tkalskimi stroji? Vse prepogosto pa se dogaja, da starši ne začno otroka že zgodaj pripravljati na določeno okolje, ko so oni vendar prvi usmerjevalci otrok, ker imajo možnost, da vsak dan zasledujejo otrokovo duševno razpoloženje. Mnogo preveč jih danes stremi za poklici avtomatika, električarja in šiviljo, medtem ko ni prav nobenega zanimanja za učne tistih poklicev, za katere danes nimamo niti enega prijavitelca. Ali poklic strojnega kova-

ča, usnarja, zidarja in tesarja ne priteza nikogar, da bi se zanj izučil?

Zato bomo morali z ozirom na zelo kritično stanje v teh industrijskih panogah v našem mestu ukreniti vse, da dobimo nov kader in si tako omogočimo uspešnejši razvoj teh podjetij. Razmeščanje bo vsekakor odvisno ne samo od želja, temveč tudi od dejanskih možnosti in potreb.

Ker je delo za usmerjanje mladine v poklice zelo obsežno in zahtevno, brez sodelovanja staršev ne bo mogoče pravilno izvršiti. Odločili smo se za posebna predavanja, organizacijo poučnih ekskurzij po podjetjih različnih gospodarskih panog, organizacijo posebne poučne razstave in propagandnega gradiva. Starše vseh učencev, ki bodo letos končali obvezno osemletno šolanje, smo povabili, da pridejo na predavanja, ker bomo le tako uspeli zamašiti pojavljajočo se vrzel v kritičnih poklicih. Javna predavanja bodo na šolah heroja Bračiča, heroja Grajzerja in v Križah v začetku maja.

-ap-

S Sapovim avtobusom št. 221 od Tržiča do Ljubljane

Toliko avtobusnih zvez, kolikor jih ima Tržič, ima najbrže zelo malo krajev v naši republici. Iz dneva v dan vidiš vse vrste najmodernejših vozil, ki niso privlačna samo na pogled, temveč je tudi potovanje v njih vsestransko prijetno.

Vsak potnik si brez dvoma želi, da bi bilo potovanje čimbolj prijetno, saj jih pretežna večina potuje po službeni dolžnosti ali pa se vozi na delo in z dela.

Vstopil sem v čist in urejen voz, čeprav je že pripeljal delavce iz Podlublja. Vse je kazalo, da bo potnikov malo, toda tik pred odhodom so bili sedeži zasedeni. Tržičani so vsekakor navajeni na trenutek, ko je že rečeno: »Ob udarcu na gong...« Takrat pa juriš za prostori! Prostore so si brez dvoma lahko izbirali po želji. Vsak si je poiskal znanca ali prijatelja, da bi jima potovanje bilo kraj-

še. Večina se je pogovarjala o delu, drugi so spet kramljali o manj pomembnih stvareh, ki so jih doživeli v teku zadnjega dne ali preko noči. Bil sem sam in želel, da bi potoval mirno, da bi imel čas za opazovanje, da bi slišal...

Točno po voznom redu je bil napovedan odhod. Motor je zabnel. iz zvočnika pa se je oglasila koračnica kot pozdrav novemu spomladanskemu dnevu. Prikupen sprevednik je šel od vrste do vrste, trgjal vozovnice in prešteval denar. Lepa uglajena govornica, prijazen nasmeh ter na vsako vprašanje zaželen odgovor, kakor na tekočem traku. V tem obnašanju sem opazil, da živijo ti ljudje pod trdo delovno disciplino, ki jim daje ugled in spoštovanje. To je bil odsev človeka, ki spozna svojega potnika že takoj pri prvem stiku.

Postajališče se je vrstilo za po-

Na Zavrhu in Počivalu je zagorela električna luč! Občinski ljudski odbor je kot prvo letošnje investicije dovršil elektrifikacijo Zavrha in Počivala. S tem je Završnikova družina, ki je med okupaciji dostojno izvršila svojo dolžnost, dobila priznanje za svoje delo.

Male svečanosti, ki se je vršila, ko je prvič zagorela luč, se je udeležil tudi predsednik občinskega ljudskega odbora tovariš Lovro Cerar. Z domačo godbo in pesmijo so Završnikovi in Počivalnikovi pokazali svoje zadovoljstvo nad izvršenim delom.

V nekaj tednih bo elektrificirano tudi naselje pod Košuto v Podlublju. Elektrifikacija v občini bo kot pričakujemo — letos dovršena.

Kako napreduje gradnja hiše na Balosu, stolpnice na Ravnah, dvorane v Mladinskem domu, stavb ob Cankarjevi cesti, in v Podvasci ter gradnja mostne tehtnice ob Kolodvorski cesti, to vsakdo sam lahko vidi. Predsednik občine je letos del svojega dela usmeril v točno izvajanje del, ki so v družbenem planu, zato je letos investicijska dejavnost tako živahna. Bližnji meseci bodo pokazali, da se plan točno izvršuje in da plan ni bil samo obljuba-, kot so to rekli posamezniki.

Avtobusna postaja v Pristavi je pripravljena, v kratkem bodo urejena tudi avtobusna izogibališča v Sebenjah in Zigani vasi. Pripravlja se že material. Pristojne prometne oblasti ne dovolijo postajanja avtobusov, če z izogibališči ni priskrbljeno za varnost potnikov. Seveda bo treba zaradi novih postajališč podreti tudi kapelice, ki so brez vsake vrednosti, jih nihče ne vzdržuje in se rušijo, kvarijo okolico in so povod za zgražanje. V javnosti je bil mnogokrat slišati, da so tiste kapelice služile za nemoralne obiske.

stajališčem. V kratkih postankih so posamezni izstopili, vstopali pa novi potniki. Odnos do enih in drugih je ostal neizpremenjen. Nekje je sprevednik pomagal stari ženic, da je varno izstopila iz vozila, drugje je odvezl materi otroka iz naročja, da je laže vstopila, ter ga ji potem spet prijazno nasmejan izročil, kot bi želel, da naj se potovanje srečno konča. V vsem je odsevalo pravo tovarištvo.

Uslužbenci podjetja SAP zaslužijo vsekakor vse priznanje, saj se iz njihovega pristopa k potnikom vidi, da se zavedajo svoje službene dolžnosti.

Te besede sem napisal zaradi tega, da bodo tudi tisti, ki vidijo samo sebe, končno uvideli, da je delo sprevednika in šoferja težko in polno odgovornosti ter da pred vstopom dobro premislijo, ali so sposobni za mirno potovanje ali ne.

Lep kulturni dogodek, ki zlepa ne bo pozabljen...

Razveseljivo je, da imamo v zadnjem času Tržičani priliko videti in poslušati razne gostujoče glasbene in igralske ansamble, ki s tem prispevajo k širjenju in popularizaciji kulture proletarskega Tržiča.

Posebno pozornost moramo posvetiti koncertu gojencev Srednje glasbene šole iz Ljubljane 10. aprila. Akoravno so gostje istega dne imeli še koncert v zdravilišču na Golniku, še jim utrujenost ni niti najmanj poznala, kljub temu, da je bil presledek med enim nastopom in drugim komaj eno uro. Pred pričetkom koncerta je goste pozdravil ravnatelj tržiške glasbene šole, ter se obenem zahvalil Tržičanom za obilno udeležbo, saj so do kraja napolnili dvorano. Kazno je, da se okus tržiškega prebivalstva izboljšuje. V takšnem manifestativnem vzdušju so se nadvomno tudi gostje prijetno počutili med nami in se je to tudi dejansko občutilo, saj je ves program tekkel vseskozi zares sproščeno.

Mladi koncertanti - solisti so resnično občudovanja vredni, saj so ves solistični part ob spremljavi orkestra odigrali na pamet. Občinstvu so posredovali sama standardna dela velikih mojstrov svetovne glasbene literature. Flavtist Rudi Pok iz šole prof. S. Korošca je suvereno in z lepo oblikovanim tonom odigral Haydnov koncert v D-duru za flavto in godalni orkester (1. stavek). V naslednji točki je nastopila pianistka Tatjana Bajželj iz šole prof. A. Ravnika, ki je izvajala Mozartov koncert v B-duru, 2. in 3. stavek. Njeno solistično igranje je dokazovalo, da pianistka čvrsto obvlada klavirsko tehniko, hkrati pa ni manjkalo poglobljenosti v interpretaciji. Še posebej je presenetila mlada, komaj 14-letna Marjetica Korošec iz šole prof. Zimška, ki je težaven Wieniawskega koncert

(2. in 3. stavek) odigrala naravnost virtuosno, za kar je bila deležna toplga odobravanja.

Pred pričetkom drugega dela koncertnega programa sta bila direktorici šole prof. Vidi Hribar - Jerajevi in dirigentu prof. Vinku Šušteršiču v znak priznanja in zahvale izročena lovrorjeva venca. V drugem delu koncerta je nastopila pianistka Mara Založnik iz šole prof. K. Ogrinove; igrala je solistični part iz čudovitega Beethovenovega koncerta za klavir in orkester v C-duru. Za njeno poglobljeno in izrazito solistično igro je bila mlada koncertantka topla nagrajena z aplavzom. Koncertni program je zaključil mladi nadarjeni violonist Janez Bokavšek, ki je zaigral 3. stavek iz Koncerta za violino in orkester skladatelja Saint Saensa s tako bravuro, da je s tem znova potrdil svoj sloves, ki ga že uživa med koncertno publiko. Gojenec izhaja iz odlične šole prof. Leona Pfeiferja. K uspehu je znatno prispeval svoj delež rutinirani simf. orkester, ki je pod spretnim in skrbnim vodstvom požrtvovalnega in neutrudljivega profesorja Vinka Šušteršiča diskretno podpiral soliste.

Skratka, koncert je znova potrdil sloves in ugled, ki ga šola uživa doma in v tujini.

„TAM V GOZDU — OB TABORNEM OGNJU...“

»Danes imamo vsi vodi Medvedkov in Čebelic sestanke. Ob pol 6 uri moramo priti. Tudi očka in mamico moramo povabiti, naj nas pridejo pogledat!«

Tako je Metka pripovedovala Čebelici Bojani.

Ob pol 6. uri je bilo pred Glanzmannovo vilo vse živo. Medvedki in Čebelic — najmlajši člani taborniške organizacije — so imeli ustanovni občni zbor družine!

Vsi vznemirjeni so se nekaj časa lovili po vrtu. Nato pa jih je načelnik Marijan povabil v taborniško sobo, ki je bila za to slovesnost lepo okrašena — zastava, taborniški grb, zelenje, cvetje, bele pogrnjene mize. Vse to je pričalo o skrbni pripravi tabornikov na ta dan.

Medvedke in Čebelic je najprej pozdravil načelnik.

»Zbrali ste se na občni zbor družine. Izvolili boste glavarja in na-

čelnika. Njima boste izražali svoje želje, potrebe...«

Tudi starešina je pozdravil najmlajše. Opomnil jih je na dolžnosti, ki jih morajo kot taborniki izpolnjevati.

Zatem so najmlajši povedali in zapeli nekaj pesmic. Svečano in pristrčno razpoloženje so stopnjevali veseli zvoki harmonikarja Pavla.

Po tem svečanem delu je sledila čajanka. Tudi tedaj petje ni utihnilo.

Zares lepo je bilo gledati nasmehane obraze najmlajših tabornikov, ki so z zaključno pesmijo Tam v gozdu ob tabornem ognju povedali prav vse.

Raziti se je bilo treba.

V jasno pomladansko noč so šepetali glasovi mladih tabornikov: »Zares lepo je pri nas. Mnogo lepše bo še sedaj, saj nas bosta poleg drugih vodili tudi dve tovarišici...«

Nobeno poročilo ni bilo tako težko pričakovano in tako zanimivo, kot poročilo blagajnika. Blizu sedemdeset navzočih je bilo enotnega mišljenja, da je vzrok za kritično stanje financ v tem, da v klubu ni bilo pravičnega odnosa do rekvizitov, in da pade največja odgovornost za to stanje na gospodarski odsek. Dolga je za okoli 900.000 din. Poleg navedenega so še objektivni činitelji za ta dolg. Vedeti moramo, da nas je stal trener čez 250.000 din, avtobusni prevozi za okoli 200.000 dinarjev. Rekvizitov je bilo nakupljenih za 180.000 din, ostali stroški pa so hranarina in drugo. Razveseljivo pa je, da se je stanje dosti izboljšalo, saj je klub z nabilralno akcijo skoraj pokrtil ta dolg.

Dosti časa je bilo porabljenega v zadevi kadra. Vemo, da smo imeli več kot ducati odličnih igralcev, ki so stali dosti denarja, a so se še zmrdovali, če ni bilo ustreženo njihovi želji po finančni podpori. Kaj je iz tega škodljivega nastalo? Izgubili smo domači kader. To stanje se vsako leto bolj občutno pozna, saj vidimo, da nimamo nadomestila za starejše igralce. Še je čas, da posvetimo prvenstveno vso skrb pionirjem, da dobijo strokovno sposobne trenerje. Trenutno sta registrirani dve

moštvi pionirjev, ki sta dobro opremljeni, toda skrb zanje je premajhna. Večkrat je bilo videti, da so trenirali sami brez kakršne koli strokovne pomoči. Tako delo je zgrešeno in se bo novi upravni odbor resno zavzel, da pionirji dobijo dobrega instruktora.

Diskutantje so se oglašali tudi zaradi neurejenega športnega prostora. Vsi navzoči so bili mišljenja, da je poleg kopališča v vrsti građenj športnih objektov nogometno igrišče prvo. Treba je predvsem urediti levo stran igrišča s sedeži, na igrišču pa drenažo. To bi bila prva faza dela. Kasneje pa je treba misliti na ureditev klubskih prostorov v taki meri, da bi bi se vsi aktivni igralci lahko v mrtvi sezoni družili in vzgajali v pravem športnem duhu.

Ko je član nadzornega odbora podal poročilo in dal predlog, da se stari odbor ne razreši dolžnosti zaradi neporavnanih obveznosti, so prisotni z večino glasov odločili, da se stari odbor razreši, kajti ugotovljeno je bilo, da je blagajniško poslovanje bilo popolnoma v redu, obveznosti pa ni bilo moč poravnati, ker pač ni bilo sredstev. Prepričani smo, da so glavne težave prebrodene, treba je samo energičnih ukrepov, takoj ko opazimo kaj gnilega. Igralci naj vedo, da brez volje in discipline ni uspehov, da z dobro igro celotne enajstorice ustvarjajo sebi ugled. Skrbeti je za čimvečje število podpornih članov, predvsem pa polagati veliko pažnjo, da se ob priliki nogometne tekme vsi zastopniki, katerih je čimdalje več, odstranijo. Nesramno je gledati prireditve brezplačno! Celo dobro situirani ljudje hočejo brezplačno gledati prireditev! V zvezi s tem, da finančno stanje ni rožnato, naj v bodoče sleherni, ki želi gledati tekmo, tudi pošteno plača.

To so glavne teze občnega zbora in na koncu smo želeli novemu odboru mnogo uspeha, da bodo poročila na naslednjem občnem zboru bolj razveseljiva.

So.

POSREDOVANJA

Našel sem uro na poti iz Tržiča do Pristave. Naslov najditelja dobi v pisarni Turističnega društva.

Izgubila sem 2 jopici na Novini. Pošten najditelj naj jih vrne v pisarno Turističnega društva.

30. aprila do 1. maja: Jugoslovanski film KALA.

2. do 4. maja: Italijanski barvni film vistavision VOJNA IN MIR — I. del.

5. do 6. maja: Italijanski barvni film vistavision VOJNA IN MIR — II. del.

7. do 8. maja: Jugoslovanski film RAFAL V NEBO.

9. do 11. maja: Ameriški barvni film cinemascope VELIKA KORI-DA.

12. do 13. maja: Jugoslovanski film EDINI IZHOD.

14. do 15. maja: Kitajski film NOVOLETNA ŽRTEV.

16. do 18. maja: Ameriški barvni film ČLOVEK BREZ ZVEZDE.

19. do 20. maja: Nemški barvni film NI PROSTORA ZA DIVJE ŽIVALI.

21. do 22. maja: Slovenski film NE ČAKAJ NA MAJ.

23. do 25. maja: Ameriški barvni film cinemascope PRINC ŠTUDENT.

26. do 27. maja: Francoski film ČLOVEK V DEZNEM PLAŠČU.

28. do 29. maja: Ruski barvni film VIŠINA.

Častna priznanja in nagrade

Neposredno po zaključku razprave rednega letnega občnega zbora Avto-moto društva Tržič, je predsednik Jože Jurjevič podal predlog o podelitvi častnih priznanj ustanoviteljem AMK — prvemu društvenemu odboru. Častna priznanja so prejeli: prvi povojni ustanovitelj Mirko Hrast, nadalje Anton Jenko, Jelka Markič, Franc Mubi, Franci Globočnik, Pepi Goričan, Jože Pokljunkar, Anton Dornik, Andrej Kristan, Jožica Gladek, Franc Kur- nik, dr. Stanko Živec, Miloš

Babič, Ferde Omejec in Tine Serajnik. Za požrtvovalno, neumorna in prizadevno delo so bile 32 najagilnejšim članom izrečene tudi častne nagrade. Novi 18-članski upravni odbor društva tvorijo: Jože Jurjevič, ing. Anton Mali, Jože Goričan, Breda Velner, Jelka Markič, Vlado Fabjan, Matej Kurnik, Ciril Gosar, ing. Rado Pavčič, Vida Srečnik, Franci Globočnik, Jakob Šter, Boris Roblek, Miloš Babič, Jože Ahačič, Karol Kravcar, Janko Mozetič, Stane Me-

šič in Vinko Brezar. Mimo omejenega vam posredujemo tudi seznam članov nadzornega in disciplinskega odbora: Janko Rozman, Janez Kališnik, Andrej Smolej, Franc Kurnik, Zdenko Lavička in Mirko Hrast. Ob zaključku občnega zbora je bil za predsednika ponovno izvoljen Jože Jurjevič, medtem ko bodo Franci Globočnik, ing. Anton Mali in Jakob Šter zastopali društvo na skupščini okrajnega odbora Ljudske tehnike v Kranju.

I. V.

•• Smučanje ••

NEPREKINJENA TRADICIJA

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Na republiškem prvenstvu, kjer so naši alpski vozači nastopili v okrnjeni zasedbi brez Janka Štefeta, vendar so vzlic omenjenemu dejstvu dosegli prav dobre rezultate. — V veleslalomu je Dornik osvojil četrto, Križaj sedmo in Matevž Lukanc deseto mesto. Prvenstvo Slovenije v slalomu je pripadlo Dorniku, Lukanc je bil šesti, Švab deveti in Perko deseti. Oddaljena sončna Makedonija je pozdravila ob koncu februarja najboljšje naše zastopnike v alpskem smučanju, ki so se zbrali na XIV. povojnem državnem prvenstvu. — Tržičani so dosegli po mnenju strokovnjakov in splošni oceni dve tretjini vseh mogočih najboljših mest, iz česar je ob zaključku razvidno, da predstavljamo poleg Jeseničanov s staro gardo vrh jugoslovanskega alpskega smučanja. Dolgoletne izkušnje, rutina in borbenost do skrajnih meja so odlike naših smučarjev, menijo centralni jugoslovanski športni listi. Centralno športno glasilo naših športnikov »Sport«, ki izhaja v Beogradu, je v okviru prvenstva priobčil daljše biografije novih državnih prvakov, med njimi tudi Ludvika Dornika in Janka Štefeta. Sestavki so bili okusno opremljeni s fotografijami. Zagrebški dnevnik »Vjesnik« navaja v uvodnem komentarju pod naslovom »Štefe se nada« odličan povratek Janka v

tekmovalno areno in zaslužno osvojitve naslova najhitrejšega Jugoslavana v veleslalomu. Večji del svojih rubrik so posvetili prvenstvu in članom SK Ljubelj še »Politika«, »Borba«, »Nova Makedonija«, »Dnevnik« itd.

Marca meseca je Ludvik Dornik odptoval kot član državne reprezentance na spominske tradicionalne prireditve v alpskih in klasičnih disciplinah v znani poljski zimskoturistični center Zakopane. Vzlic poročilom številnih mednarodnih časopisnih agencij nam njegov plasma neposredno po zaključku prireditve še ni znan.

Reporterja Ivan Virnik in Stane Petrič sta ob uradni zaključku sezone 1958-59 sestavila osmorico naših najboljših alpskih smučarjev. Pri izbiri najuspešnejših alpskih vozačev sta upoštevala dosežene izide posameznikov na društvenem slalomu Ljubelja, prvenstva Gorenjske v veleslalomu, državnem, oziroma republiškem prvenstvu. Kriterij obsega ocene: 1. mesto — 10 točk, 2., 3., 4., 5., 6., 7. mesto — 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2 točki.

Osmorica je naslednja: Ludvik Dornik — 65 točk, Matevž Lukanc — 30 točk, Janko Štefe — 28 točk, Vinko Švab — 20 točk, Peter Križaj — 17 točk, Franc Primožič — 12 točk, Perko — 9 točk in Dovžan — 7 točk.

NEPOZABNO DOŽIVETJE

Na idealnih terenih Zelenice ter ob ugodnih snežnih razmerah je sindikalna podružnica Bombažne predilnice in tkalnice priredila pod pokroviteljstvom Republiškega sindikata tekstilnih delavcev Slovenije tradicionalno tekmovanje v alpskih disciplinah, ki se ga je udeležilo 79 smučarjev iz številnih podjetij, ustanov in šolskih zavodov. Pravzaprav pomeni prireditve v širšem obsegu zimsko tekstiliado, saj to potrjuje nedvomno številni seznam prijav, odlična organizacija in ob zaključku prijetno in nepozabno doživetje za mnoge, ki so imeli priložnost spoznati ter navezati tesnejše stike s svojimi kolegi iz ostalih delovnih kolektivov in hkrati pokazati znanje na beli snežni preprogi. Organizator prireditve si je prizadeval nuditi gostom čim ugodnejše bivanje v času njihovega obiska in obilno razvedrila, kar mu je seveda v veliki meri uspelo. Zaključna svečanost ob podelitvi priznanj je potekala v svečanem razpoloženju, tako da smo slednjič dobili vtis, kakor da smo prisostvujemo veliki prireditvi. In če pogledam z drugega vidika, potem jasno ne morem mimo dejstev in

spoznanja, da mi je bil zbor alpskih smučarjev — tekstilcev zelo všeč. Prijetnost in mladostna razigranost sta značilni zunanji spoznanji tradicionalnega srečanja tekstilnih delavcev in uslužbencev Slovenije.

Proga za veleslalom je imela 23 vrat s 150 m višinske razlike.

Tehnični izidi — člani: Ahačič (BPT) 41,3, Franko (Šešir Škofja Loka) 41,3, Šarabon (BPT) 42,0, Bogataj (BPT) 43,0, Gale (Utensilia Ljubljana) 43,1, Lang (BPT) 43,1, Križaj (BPT) 43,2, Frantar (BPT) 44,1, Knific (BPT) 44,2, Pečevnik (STTS Kranj) 44,3.

Starejši člani: Slavko Lukanc (BPT) 40,0, Ošina (STTS Kranj) 51,2, Ahačič (BPT) 54,0, Jereb (Tiskanina Kranj) 59,0, Ogriz (BPT) 1:04,4.

Članice: Koder (STTS 48,0, Lukanc (BPT) 49,4, Štefe (BPT) 2:28,0.

Mladinci: Rolih (Tiskanina Kr.) 44,0, Teran (BPT) 50,3, Stegnar (BPT) 1:03,4, Novinec (GP Škofja Loka) 1:12,2, Vidic (Tiskanina) 1:13,2.

Ekipno: BPT (Tržič), Tiskanina (Kranj), Induplati (Jarše), STTS (Kranj) in Utensilia (Ljubljana).

MLADA ELITA ŠTAJERSKE V OSPREDJU

Po uspešnem nedavnem gostovanju državne reprezentance v znanem francoskem zimsko-sportnem središču Cham-Rousse so se naši mladi alpski smučarji zbrali zadnjo nedeljo v mesecu marcu na prvenstvu Slovenije v veleslalomu na Zelenici v organizacijski izvedbi SK Ljubelj. Prireditelj je bil prisiljen, da prenese celotni del proge na zgornji del, pa snežne razmere tudi tukaj niso bile idealne. Udeležba je bila

prav dobra, saj pomeni start 82 mladih in nadarjenih vozačev svojevrsten rekord, če lahko že tako govorimo. V podrobno pojasnilo navajam le dejstvo, da smo se slednjič prebudili iz sladkega spanja z upanjem na najboljšje — pač množičnost, ki je najbolj zaželena. V tem oziru imajo znatno prednost predstavniki Štajerske, ki so nas presenetili s številnimi prijavi in solidnimi plasmaji v zaključni razvrstitvi najsolidnejših

izidov letošnjega republiškega prvenstva. Nasprotno ugotavljamo pri vseh klubih Gorenjske značilnost — pomanjkljivost, ki presepeti še slabega poznavalca razmer v našem smučarskem športu. Besedi množičnost in skrb za naraščaj postajata počasi že pozabljeni, toda ugotovitev zabeležimo lahko seveda ob izjemnih prilikah, kakor so različne mladinske prireditve v alpskih disciplinah. Problem je sicer postal pereč ter aktualen, vendar je še vedno rešljiv, seveda z najpotrebnejšimi in najsodobnejšimi prijemi. Ze pogled v tekmovalno listo da slutiti nazadovanje, ki je možno v primeru, če bomo odšli po omenjenih negativnih stopinjah naprej. Učinkoviteje in pametneje je seveda, da rešimo problem že, ko se neposredno pojavi.

Proga je bila dolga 600 m z višinsko razliko 150 m in 25 vrat. Navedba dolžine proge jasno govori, da je bila tekmovalna steza izredno kratka, tako da so bile slednjič tudi razlike med posameznimi tekmovalci v prvi deseterici minimalne. Udeležba pomeni pravzaprav nenaden oziroma nepričakovan odziv vabilom obiska prireditve številnih štajerskih klubov. Iz biltena povzemam imena sodelujočih: Ravne, Maribor, Trbovlje, Kranjska gora, Kranj, Ljubljana, Celje, Prevalje, Uršlja gora in Tržič. 29. marca najzadostnejši dan v letošnji sezoni našima prvakoma v konkurenci mladincev — Antonu Navodniku (Uršlja gora) in mladink — Kristi Fanel (Fužinar).

Tehnični izidi:

Mladinci: Navodnik (Uršlja gora) 27,6; Dolanc (Kum) 28,2; Ačkun (Trbovlje) 28,4; B. Zajc (Enotnost) 28,6; Vogrinec (Branik) 28,8; A. Fanel (Fužinar) 28,8; Zuna-

gej (Žerjav) 28,8; Bernik (Triglav) 29,0; Komac (Kranjska gora) 29,0; Deteček (Kranjska gora) 29,0.

Mladinke: Fanel (Fužinar) 31,8 Zdovc (Prevalje) 35,2; Klofutar (Kranjska gora) 36,6.

V okviru prireditve v počastitev 40. obletnice Komunistične partije Jugoslavije je Planinsko društvo pripravilo na plazu pod Begunjščico tradicionalno tekmovanje v veleslalomu v spomin znanih padlih partizanov — Bračiča, Našiča in Kramarja. Žal je bila udeležba na letošnji prireditvi zelo majhna, saj smo na startu opazili le znane obraze najboljših tržiških alpskih vozačev — državnih prvakov Ludvika Dornika in Janka Štefeta, nadalje Matevža Lukanca, Franca Primožiča in druge. Na 1800 m dolgi progi z višinsko razliko 250 m in 52 vratci je v članski konkurenci dosegel najboljši čas Matevž Lukanc pred Primožičem in Dornikom, medtem ko sta v disciplini starejših članov in alpinistov pripadli prvi mesti rutiniranemu Janku Štetu in Francu Primožiču. Vida Koder se je morala zadovoljiti z edino vožnjo v konkurenci članic, tako da ji ni bilo treba premišljavati o zaključnem plasmaju.

Obe prireditvi sta v organizacijskem pogledu popolnoma uspeli. Prireditelj PD in SK Ljubelj sta z učinkovitimi posegi večkrat preprečila marsikateri problem, ki bi se slučajno pojavil. Ob zaključku republiškega prvenstva in spominskega tekmovanja je bila v gostišču pod Ljubeljem prisrčna zaključna svečanost, na kateri so po lepih nagovorih podelili najuspešnejšim posameznikom okusne pakele in nagrade. Ivan Virnik

•• Kegljanje ••

MINIMALNO VODSTVO

Minuli mesec se je začelo v Sloveniji prvenstvo zahodne conske kegljaške lige, v kateri sodelujejo: Ilirija, Obrtnik (Ljubljana), Bled, Bratstvo (Hrastnik), Proletarec (Zagorje), Domžale, Prešeren (Radovljica), Rakek in Ljubelj (Tržič). Celotno prvenstvo poteka na štiri-steznem kegljišču ljubljanskega Gradisa in v Trbovljah. Ljubelj je v svojem prvem nastopu s šestčlansko ekipo podrl v Trbovljah 4637 kegljev, medtem ko je preteklo nedeljo v Ljubljani v srečanju z Bledom zabeležil poraz v razmerju 4706:4647 kegljev. Pri zmagovalcih je bil najuspešnejši Svetina s 808 podrtimi keglji, Blaž Ropret pa se je uvrstil na najboljšo mesto med svojimi kolegi z 803 keglji.

Izidi ostalih srečanj:

Ilirija : Obrtnik 4681:4636; Brat-

stvo : Proletarec 4610:4094; Domžale : Prešeren 4586:4385.

Med najsolidnejše posameznike drugega kola sodijo: Tršan (Obrtnik) 810, Jirasek, Svetina (Bled) 808, Dežman (Prešeren) 804, B. Ropret (Ljubelj) 803, Šumelj (Bratstvo) 803 in Miličič (Ilirija) 796. Stanje na prvenstveni lestvici je trenutno naslednje:

Ljubelj — 9284

Domžale — 9283

Ilirija — 13893 (iz treh srečanj)

Rakek — 9217

Obrtnik — 9203 itd.

Povpreček, ki pripada na posameznega kegljača vseh sodelujočih moštev ter odloča ponovno najboljšo oceno Ljubelju, znaša za Ljubelj 773,6; sledijo: Domžale 773,5; Ilirija 775,8; Rakek 768,0 in Obrtnik 766,8.

UGODNO RAZMERJE

Izidi: BPT : Inteks 435:404.

BPT: Blaž Ropret, Logar, Franc Ropret, Košir, Furlan, Jakopin, Roblek, Novak, Sajevec, Marijan Ropret; najuspešnejši: Košir in Roblek.

INTEKS: Kovačič, Martelanc, Turk, Slokan, Šenica, Vlado Ambrožič, Pucelj, Hafner, Hladnik, Erzen; najboljša: Turk in Martelanc.

Ljubelj je v prijateljskem dvojboju premagal »Elektro« Kranj s 375:323 podrtih kegljev.

Inteks : BPT 398:355.

•• Rokomet ••

NA NEUTRALNEM IGRISČU PARTIZAN : PLANIKA 5:0 p. f.

V zaostalem srečanju jesenskega dela rokometnega prvenstva Gorenjske je moštvo Partizana iz Tržiča na Golniku brez igre odločilo srečanje z kranjsko Planiko v svojo korist z izidom, ki verifikira omenjene tekme s 5:0. Ker gostov iz Kranja ni bilo, so igralci Partizana odigrali prijateljsko srečanje s kombinirano zasedbo domačega Storžiča in Save. Moštvi sta se predstavili občinstvu v sledečih postavah:

STORŽIČ — SAVA: Rasljenin, Močnik, Piriš, Likar, Gorjan, Andjelkovič, Mitrovič, Cvetkov.

PARTIZAN: Hafner (Borbats), Wagner, Peharc, N. Hladnik, L. Hladnik, Mencinger, Djevelica.

Igra je na željo obeh moštev potekala 3 krat 20 minut. Izidi posameznih delov so naslednji: 5:1, 11:5, 12:5 v korist Partizana.

ONEMOGOČENO MOŠTVO TRŽIČA

Nadaljevanje prvenstva Gorenjske v rokometu si ni nihče, tudi največji pesimisti ne, zamislil tako, da bo že uvodni nastop jesenskega prvaka kranjske Mladosti pomenil za gostujoče moštvo iz Tržiča pravo katastrofo. Učinkoviti Stražiščani so odpravili Partizana z visokim izidom 44:5, ki popolnoma ustreza stanju na terenu. Tržič je predstavljal zaradi slabe igre v celoti Mladosti najlažjo ovirno k nadaljnji poti k najvišjemu naslovu na Gorenjskem, ki je po porazu glavnega pretendenta praktično že oddan. Posebnih zanimivosti, ki bi jih veljalo za beležiti ni, seveda razen odstopa nedisciplinirane Planike iz nadaljnega tekmovanja. Trenutno šteje kvalitetna liga najboljših moštev Gorenjske sedem članov in sicer: štiri iz Kranja, ter po edini moštvi iz Tržiča, Golnika in Kroke. Drugo moštvo Mladosti nadaljuje z uspehom začetni spomladanski start. Premoč sta občutili v uvodnih terminih ekipi Partizana (Kropa) in kranjske Save. Iskra je zabeležila v svoj športni dnevnik zmago in poraz z ugodnim razmerjem zadelkov, medtem ko so sim-

proti zaključku srečanja se je razvila ostra in zanimiva borba. Zaradi neprimernega vedenja je odšel s terena igralec kombinirane ekipe Piriš, ki je ostal izven prizorišča le dve minuti. Od skupnega števila petih sedemmetrov so domačini realizirali po Močniku in Cvetkovu dve žogi, medtem ko so gostje zamudili edino priložnost zaradi slabega strela Mencingerja. Seznam strelcev je naslednji: Wagner 4, Mencinger 5, N. Hladnik 4, Peharc in Djevelica po 1 za Partizana ter Močnik 2, Gorjan 3, Andjelkovič 2 in Cvetkov 5 za Storžič - Savo.

Najboljša posameznika na igrišču sta bila nedvomno vratarja gostujočega moštva Hafner in Borbats. Priveditvi je ob lepem, sončnem vremenu prisostvovalo okrog 100 gledalcev. I. V.

patični Golničani ostali zaradi odstopa Planike na zadnjem mestu z edino zmago in šestimi porazi. Partizan (Tržič) je v primerjavi z minulimi dogodki v Kranju prijetno presenetil svoje simpatizerje z učinkovito igro, visoko zmago in osvojitvi dveh točk. Sobota ni bila nikakor naklonjena Mladosti, ki je s tesnim izidom porazila gorenjske Industrijske kovinarske soke »Iskra«. Gumarji so v najboljšem pričakovanju potegnili za seboj le krajši konec v srečanju z drugo garnituro Mladosti z minimalnim rezultatom.

Izidi VIII. in IX. kola:
Mladost I. : Partizan (Tržič) 44:5
Mladost II. : Partizan (Kr.) 17:13
Iskra : Storžič 23:11
Mladost I. : Iskra 11:9
Partizan (T) : Partizan (K) 32:6
Mladost II. : Sava 15:14

LESTVICA

Mladost I.	9	8	0	1	224:72	16
Partizan (Trž.)	9	7	0	2	138:98	14
Iskra	9	6	0	3	138:90	12
Sava	8	4	1	3	113:94	9
Mladost II.	9	3	1	5	93:147	7
Partizan (Kr.)	9	2	1	6	109:184	5
Storžič	8	1	1	6	72:154	3

•• Nogomet ••

ZADOVOLJIVI DVOJNI AKORDI ● Tržič : Ilirija 1:1

Mestni stadion. Prijateljsko srečanje v okviru priprav obeh moštev.

Tržič : Ilirija 1:1 (1:0)

TRŽIČ: Markič I, Zupan, Peternel, Krč, Bahun, Žvokelj, Tišler, Markič II, Eler, Mežek, Čustoič.

ILIRIJA: Zalta, Marčun I, Gržinčič, Zabukovec (Jenko), Jakelj, Podlipnik, Jemec, Dermastia (Zabukovec), Konič, Marčun II, Glazer.

Vreme sončno, teren ugoden za igro.

Sodnik: Grošelj (Škofja Loka).

Strelca v 10. minuti Eler za Tržič in v 70. minuti Podlipnik za Ilirijo.

Za uvodno spomladansko srečanje med starima rivaloma iz ljubljansko-primorske lige Ilirijo in domačim Tržičem je vladalo izredno zanimanje, tako da se je zbralo na mestnem stadionu okrog 450 najvnetejših privržencev in ljubiteljev okroglega usnja, ki so prisostvovali in sledili zanimivemu, hitremu ter obojestransko solidnemu srečanju dveh povsem enako-

vrednih tekmecev. Domačini, ki so se minulo nedeljo šele prvič predstavili športnemu občinstvu, so nastopili v oslabljeni postavi, če upoštevamo, da je srečanje potekalo brez stalnih standardnih igralcev — Oblaka, Štruklja, Zupana, Kosmača, Ivanovskega, Zaletela, Štucina, Rustije, Dornika, Borbatsa in Puškareviča. Nasprotno so nas prijetno presenetile nekatere značilne novosti v moštvu — Markič na vratih, Krč na mestu levega krilca, Markič II na mestu desne zveze in Tišler ter Čustoič na mestu desnega oziroma levega krila. Sicer v napadu samem niso bile vidne take izrazite spremembe, seveda pa je ob zaključku moč ugotoviti, da predstavlja prvi spomladanski start naših nogometašev uspešen začetek nadaljnjih prizadevanj, ki ne bi smela za nobeno ceno izostati v konkurenci spomladanskega dela nogometnega prvenstva Gorenjske.

Potek igre je zgovoren dokaz, da manjka našim nogometašem še določena kondicijska pripravljeno-

nost, ki je prišla zlasti do izraza v najodločilnejših trenutkih, ko žal niso izkoristili nekaj ugodnih priložnosti. Navsezadnje pa od njih nismo mogli pričakovati kaj več kakor zagriženost in borbenost, kajti treningi potekajo šele od marca meseca. Vzlic vodstvu domačinov v prvem delu srečanja z zadetkom razlike so gostje v 70. minuti preko Podlipnika izkoristili idealno priložnost, izenačili in postavili končni izid 1:1. Pri Tržiču

Dolgočasno nedeljsko popoldne ● Tržič : Svoboda 2:2

Mestni stadion. Prijateljska nogometna tekma.

Tržič : Svoboda (Duplica) 2:2 (1:0).

TRŽIČ: Markič I, Peternel, Čustoič, N. Zupan (M. Zupan), Bahun, Zaletel, Krč (Eler), Puškarevič, Mežek, Markič II, Žvokelj.

SVOBODA: Mežan (Perne), Kavčič, Ocepec, Pile, Cevc, Šavel (Horvat), Zupan, Zorman, Osolin, Juvan, Kramar.

Vreme sončno in hladno, teren primeren za igro.

Sodnik: Skrdanović (Radovljica). Gledalcev: 300.

Strelci: v 30. in 80. minuti Mežek za Tržič ter v 95. minuti Osolin in 100. minuti Zorman za Svobodo.

Vzlic slabemu vremenu slabemu izboru nasprotnika — moštva člana ljubljanske podzvezne lige Svobode iz Duplica se je zbralo na stadionu okrog 300 gledalcev, ki so razočarani nad prikazano igro obeh enajstoric zapuščali igrišče, obžalujejo nekorisno zamudo časa ob prekrasnem nedeljskem popoldnevu. Začetni udarec je pripadal domačinom, ki so v prvem delu popolno gospodarili na terenu, vendar žal zaradi neučinkovitosti napadalne petorce Krč - Puškarevič - Mežek - Markič II - Žvokelj prepustili niz ugodnih priložnosti za dosego gola in realizacijo svoje terenske premoči. V 10. minuti je Žvokelj prodril po levem krilu in streljal, medtem ko je bil odlični mladi vratar gostov na mestu. Kmalu za tem sta srednji napadalec gostov Osolin in levo krilo Kramar z nepremišljenima udarcema nad in mimo stativne dobesedno uničila 100 odstotno priložnost. Podobni prizori so se ponavljali brez uspehov, seveda večinoma v korist Tržiča vse do 30. minute, ko je Puškarevič podal nazaj Mežku, ki je neovirano streljal s kakih 16 metrov v desni gornji kot — 1:0. Po omenjenem zadetku so domačini sicer imeli igro v svojih rokah, vzlic prednosti, ki je niso znali izkoristiti, sta enajstori odšli na odmor z nespremenjenim izidom.

V drugem delu so gostje presenetili z borbenostjo, učinkovitostjo in požrtvovalnostjo, kar predstavlja nedvomno karakterične ugotovitve njihove igre v nadaljevanju. V obeh moštvi je prišlo tudi do

SERIJA ZADETKOV ● TRŽIČ : PREŠEREN 11:2

Igrišče »Tržiča«. Srečanje XI. kola nogometnega prvenstva Gorenjske.

Tržič : Prešeren 11:2 (5:1)

TRŽIČ: Štrukelj, Peternel, Marijan Zupan, Zaletel, Metod Markič, Puškarevič, Štucin, Mesarič, Bahun, Mežek, Čustoič.

PREŠEREN: Pavlin, Podobnik, Lavtar, Gorjanc, Matjašič, Piškur, Štravs, Tonejec, Toplak, Zupan, Gorenc.

Vreme sončno, teren ugoden za igro. Sodnik: Rudi Gros (Kranj). Strelci: v 2., 4., 24., 48., 68. minuti Bahun in v 29., 35., 75., 85., 87., 88. minuti Mežek za Tržič ter v 32. minuti Gorenc in v 89. minuti Toplak za Prešerna.

so pokazali najsolidnejšo igro Bahun, Krč in Markič I, medtem ko bi pri Iliriji omenili vratarja in celotno desno stran, ki je delovala včasih skoraj brezhibno.

Pred okrog 450 gledalci je srečanje dobro vodil sodnik Grošelj iz Skofje Loke.

V prvem kolu spomladanskega dela nogometnega prvenstva Gorenjske gostuje Tržič v Kranju, in sicer v srečanju z drugim moštvom Triglava.

bistvenih sprememb. Nika Zupana je na mestu levega krilca zamenjal Marijan Zupan, Krča na mestu desnega krila Eler in pri Svobodi vratarja Mežana Perne ter desnega krilca Šavla Horvat. Deset minut pred zaključkom srečanja je Mežek zvišal na 2:0 in pričakovati je bilo popoln poraz borbenih gostov, ki so zapustili v drugem delu prijeten in ugoden vtis. Napadalci Svobode so izid zmanjšali in izenačili že po preteku regularnega časa, kar je bilo moč ugotoviti neposredno po zadetku Mežka, ko je do konca srečanja preostalo le deset minut. Nimamo sicer namena kritizirati nekaterih vidnih napak sodnika Srdanoviča, ki v odločilnih trenutkih ni bil v celoti kos svoji osnovni nalogi, vendar smo mnenja, da so bili podaljški igre predolgi. V pojasnilo nekaj zgovornih dokazov: drugi polčas srečanja se je začel ob 15.35 uri in bi moral biti po vseh pravih nogometne igre zaključen po preteku 45 minut, torej ob 16.20 uri, vendar je bil zaključni žvižg sodnika zaznamovan šele 25 minut kasneje. Na tak način je Osolin po ne nadnem prodoru v 95. minuti zmanjšal na 2:1, medtem ko je pet minut kasneje Zorman postavil končni rezultat — 2:2.

Markiča I, Bahuna, Puškareviča, Mežka, Kavčiča, Mežana in Zupana lahko brez pomislekov uvrstimo med najsolidnejše posameznike na srečanju. Sodnik Srdanović je vodil srečanje v splošnem pogledu zadovoljivo, le na trenutke je na nejasen način neobjektivno ukrepal v škodo zdaj domačinov, kasneje gostov. V celoti smo bili s srečanjem, ki sicer ni pokazalo nekaterih izrednih kvalitiet obeh enajstoric, zadovoljni, seveda le toliko, ko ugotavljamo, da smo opazili le nekaj uspešnih potez na eni in drugi strani.

Naši nogometaši so vzlic bogatemu programu okvirnih priprav in prijateljskih srečanj, ki jih imajo v načrtu pred pričetkom spomladanskega dela prvenstvene nogometne sezone, odigrali le tekmi z Ilirijo in Svobodo in imeli kratek trening od začetka marca dalje. Menda komentar k temu ni potreben!

NEUČINKOVIT NASPROTNIK

Uvodna spomladanska repriza nadaljevanja nogometnega prvenstva Gorenjske v srečanju med Tržičem in Prešernom je privabila ob prekrasnem, sončnem vremenu na stadion domačinov številne pristaše in simpatizerje okroglega usnja, ki pa so imeli priložnost opazovati izven prizorišča le serijo zadelkov, s katero so se predstavili igralci Tržiča ter nezanimivo igro obeh enajstoric. Prešeren je v prvem kolu spomladanskega dela prvenstva izgubil z visokim izidom 1:10. Najvišji prispevek jim je ob priliki svojega gostovanja darovala kranjska Pla-

nika. Tudi naslednje nedelje je mlado moštvo naletelo na najtrši oreh v rutinirani zasedbi najsolednejših trziških nogometašev, ki jim niso prizanesli z najvišjim izkupičkom — 11:2, tako da so simpatični Radovljičani popolnoma kapitulirali na obeh frontah z katastrofalnima izidoma.

IZRAZITA PREMOČ

Začetni udarec je pripadal gostom, ki so neposredno po prvem prodoru levega krila zaradi lastne neprisenosti izgubili žogo. Po odlični kombinaciji Tržiča je Bahun že v 2. minuti presenetil vratarja Pavlina z dobro plasirano žogo. Zaradi prekrška masprotnikove obrambe je sodnik Gros dosodil najstrožjo kazen. Z bele točke je strel realiziral srednji napadalec Bahun — 2:0. Po omenjenem zadetku so se vrstili napadi obeh moštev vse do 24. minute, ko je Bahun ponovno plasiral žogo v levi spodnji kot in hkrati zvišal izid na 3:0. Štiri minute kasneje sem opazoval izreden finish Mežka v solo prodoru — 4:0. Levo krilo gostov Gorenc je z lepim strelom zmanjšal na 4:1, medtem ko je Mežek z zadetkom v 35. minuti postavil zaključni izid prvega dela srečanja — 5:1.

NA VIDIKU — KATASTROFA

Nadaljevanje ni prineslo posebnih izprememb na terenu, saj je predstavljala vidna premoč Tržiča za goste že katastrofo, ki se je naglo bližala. Iz zapiskov v beležnici povzemam najpoglavitejši ein najznačilnejše dogodke:

48. minuta — oster strel Bahuna, žoga najde pot v mrežo — 6:1.

62. minuta — nevaren prodor Bahuna se zaključi z učinkovitim zadetkom — 7:1.

66. minuta — na visoko žogo tik pred kazenskim prostorom Tržiča sta hkrati startala srednja krila Markič in Matjašič. Markič je bil hitrejši, medtem ko je Matjašič zaradi lastne neprevidnosti ob udarcu z glavo obležal

BORBA Z VREMENSKIMI NEPRILIKAMI TRIGLAV II : TRŽIČ 2:4

Stadion »Triglava«. Srečanje X. kola nogometnega prvenstva Gorenjske.

Triglav II : Tržič 2:4 (1:2)

TRIGLAV II: Zgajnar I, Zgajnar II, Matkovič, Zivkovič, Djordjevič, Senk, Levičnik, Manič, Selan, Gorjanc, Brezar, III.

TRŽIČ: Markič I, Zupan, Čustoič, Mesarič, Markič II, Puškarevič, Jagodic, Eler, Bahun, Tišler, Žvokelj.

Vreme deževno, teren neprimeren za igro. — Gledalcev okrog 100. Sodnik: Škraba (Kranj). — Strelci: v 25., 60. in 80. minuti Bahun ter v 44. minuti Žvokelj za Tržič, v 28. in 87. minuti Levičnik za Triglav II.

Vzlic neugodnemu vremenu, saj je med celotnim srečanjem močno deževalo, se je zbralo na stadionu Triglava okrog 100 gledalcev, ki so prisostvovali pravzaprav prireditvi v waterpolu in ne nogometni igri. Za uvodni nastop trziških nogometašev je vladalo v Kranju in Tržiču izredno zanimanje, vendar je vreme onemogočilo večji obisk prvega srečanja obeh moštev v prvenstvenem tekmovalju GNP. Med maloštevilnimi gledalci, brez pomisleka bi jim lahko prisodili

na tleh nezavesten. Prešeren nastopa od dogodka dalje z 10 igralci.

75. minuta — Mežek — 9:1. Nevaren prodor, neuspešno preigravanje obeh obrambnih igralcev gostov, ponoven prodor ter zaključni strel v sredino med stativama.

87. minuta — Najnevarnejši napadalec Tržiča v drugem delu Mežek pošlje žogo z okrog šestih metrov neubranljivo preko vratarja — 10:1.

88. minuta — Zaključni zadetek domačinov doseže ponovno Mežek s strelom, ki se sicer sprva odbije, a vendar slednjč najde žoga pot v mrežo — 11:1.

89. minuta — Toplak neovirano prodre in plasira usnje mimo presenečenega vratarja Štruklja v desni spodnji kot ter s tem postavi končni rezultat srečanja — 11:2.

Vzlic visoki zmagi je bilo srečanje nezanimivo, zlasti vidne pomanjkljivosti opozarjajo slehernega gledalca pri povezavi napada. Zdi se mi, da nisem videl v teku celotne igre lepe poteze, s katero bi bili lahko zadovoljni, razen seveda golov, ki jih je dosegel Mežek.

Pri Tržiču bi omenil zlasti Peternela, Markiča in Puškareviča v obrambi ter Bahuna, Mesariča in Mežeka v napadu. Gostje so v vsakem pogledu popolnoma razočarali, razen redkih akcij niso pokazali pravzaprav ničesar. Med vidnejše igralce prištevam nedvomno izredno poštvovalnega vratarja Pavlina, ki je večkrat z uspešnimi intervencijami rešil moštvo še hujšega poraza, nadalje do poškodbe Matjašiča in levo krilo Gorenc. Občuten handicap za moštvo je pomenila huda poškodba srednjega krilca Matjašiča. V obširnem pogledu je bilo srečanje fair, brez namernih prekrškov, grobosti ali surovosti. Posebno priznanje zasluži sodnik Gros, ki je vodil srečanje odlično in brez napake.

Ivan Virnik

strastno privrženost okroglemu usnju, smo zasledili tudi najvnetejše simpatizerje gostov, ki niso klonili neugodnim vremenskim prilikam.

Začetni udarec je pripadal domačinom, ki so že v 5. minuti preko odličnega desnega krila Levičnika izvedli nevaren napad, ki pa se je zaključil s sigurno intervencijo vratarja Markiča. Igra je postajala vzlic blatu in vodi, s katero so se morali v prvi vrsti boriti igralci, zanimivejša in borbenejša, vse do 25. minute, ko je srednji napadalec gostov Bahun nenadoma nevarno streljal, žoga je prešla obširno vodno področje ter se ustavila v levem spodnjem kotu — 1:0. Tri minute kasneje je Levičnik izenačil z silovitim prodorom, medtem ko je Žvokelj neposredno pred zaključkom prvega dela igre zvišal izid na 2:1. Trenutek kasneje je sodnik Škraba izključil igralca gostov Tišlerja. Zdi se mi, da je bila sodnikova odločitev nekoliko preostira in neobjektivna, saj je dal celoten povod za nemir na igrišču desni krilec Triglava Senk. Tržič je potem z enim igralcem manj nadaljeval s stalnimi napadi in pričakovali

smo, da bo sledila katastrofa Triglava. Toda mladi igralci so s poštvovalnostjo nadoknadili zamujene prilike ter poskušali izenačiti trenutno premoč tehnično boljših Tržičanov. Bahun je bil v nedeljske msrečanju najboljši napadalec gostov, saj je v mnogih primerih s svojim preigravanjem popolnoma onesposobil domačo obrambo. 82. minuta — Žvokelj prodre po levem krilu, poda v sredino, kjer je žoga pravilno usmeril s ostrim strelom Bahun — 4:1. Zaključni rezultat srečanja je v 87. minuti postavil Levičnik.

Če upoštevamo izredno slabo vreme, je bilo srečanje vendar na

MONOTON POTEK NADALJEVANJA

Prva zaporedna kola spomladanskega dela nogometnega prvenstva Gorenjske niso pripravila pravzaprav nobenih posebnih presenečenj, z morebitno izjemo neodločen izid srečanja med najslabšima enajstoricama na tabeli Bohinj in Prešernom v Bohinjski Bistrici, kjer so bili favoriti nedvomno gostje. Tudi Bratstvo je v Kranju povsem zaslužno osvojilo dragoceno točko v srečanju z favorizirano Planiko, ki je rešila iz celote le pol izkupička. Vođeči na lestvici Partizan je pred domačo športno javnostjo povsem zaslužno odpravil Kranjčane s katastrofalnim izidom, medtem ko je Mladost na Bledu položila orožje pred izbranimi domačimi nogometaši.

Tudi naslednji termin sončne in razcvetele spomladanske nedelje v prvi polovici aprila je potekal v enakomernem tonu, brez posebnih dogodkov na zelenem polju in izven prizorišč. Tržič je pred okrog 200 gledalci slavil na domačem terenu že tretjo zaporedno zmago v spomladanskem delu nad mladimi, obojatočimi blejskimi nogometaši, ki so prišli na gostovanje z velikim pesimizmom, ki je bil seveda na zaključku pravzaprav utemeljen in pravičen. Tudi Partizan se ni dal ugnati v kozji rog pred kolegi iz vojaškega teama Bratstva, ter je slednjč kronist dodal desetim zmagam že popolnoma sveži, pomembni točki. Osrednji derby v Kranju se je končal z visoko zmago tehnično boljše in učinkovitejše Planike. Bohinj in Prešeren sta si po enakovredni igri razdelila točki, kar pomeni na eni strani uspeh domačinov, medtem ko so obratno gostje razočarali. Bežen pogled

BREZ PRESENEČENJ

V prvem kolu spomladanskega dela nogometnega prvenstva Gorenjske so bili doseženi sledeči izidi:

Triglav : Tržič 2:4
Prešeren : Planika 1:0
Mladost : Partizan 1:6
Bohinj : Bled 2:11

Na lestvici vodi še vedno Partizan s 19 točkami, sledijo: Tržič 17, Planika 16, Bled 12, Mladost, Bratstvo in Prešeren 6 ter Bohinj 2 točki. Izven konkurence — Triglav II. Jesenice II so zaradi svoje odpovedi predlagale odstop iz nadaljnega tekmovalja, tako da se bo prvenstvo nadaljevalo z devetimi moštvii.

KATASTROFALEN PORAZ

Preteklo nedeljo je gostovala v Tržiču reprezentanca Titana iz

popvprečju. Triglav ni izkoristil enajstmetrovke zaradi neučinkovitega strela Djordjeviča, Levičnik pa je dosegel še zadetek nekaj minut po otvoritvi drugega dela, ki ga pa sodnik zaradi offsidea ni priznal.

Zmaga Tržiča je povsem zaslužena. Oslabljeno moštvo sicer ni pokazalo svoje prave vrednosti, vendar bi omenili zlasti odlično napadalni tandem Bahun — Žvokelj, nadalje Zupana in Markiča II. Sodnik Škraba je sicer opravil svojo osnovno nalogo dobro, vendar je pri nekaterih odločitvah ukrepal prepozno in neodločno.

vsakdanjega obiskovalca nogometnih prireditev da slutiti, da kvaliteta iger občutno pada, saj predstavljajo Partizan, Tržič in Planika razred za sebe, kar je razvidno tudi iz lestvice. Znatno se popravlja Bled, nasprotno pa Mladost niza poraz za porazom, kar seveda nismo pričakovali na začetku prvenstva. V splošnem pogledu potekajo posamezna kola monotono, v nasprotju z predstoječimi dogodki, ki bodo nedvomno odločilnega pomena za triumvirat na vrhu. Derby srečanje prvenstva je predvideno 3. maja, ko bosta Tržič in Partizan skušala dokončno razčistiti račune o kandidatu za kvalifikacijski turnir za vstop v enotno slovensko consko ligo. Tržič ima sicer prednost domačega terena, kar pa v glavnem bistveno ne vpliva na potek srečanja izredne pomembnosti. Minimalne prednosti so vidne, toda usnje je okroglo in tudi v tem primeru nikakor ne bo menjalo svoje prvotne oblike.

Izidi XI. in XII. kola:
Partizan : Triglav II 8:1
Planika : Bratstvo 1:1
Bled : Mladost 7:3
Tržič : Prešeren 11:2
Partizan : Bratstvo 5:2
Planika : Triglav II 5:1
Tržič : Bled 6:2
Bohinj : Prešeren 3:3

LESTVICA

Partizan	12	11	1	0	88:15	23
Tržič	12	10	1	1	53:15	21
Planika	12	9	1	2	67:12	19
Bled	12	7	0	5	35:42	14
Bratstvo	11	3	3	5	28:38	7
Prešeren	12	2	3	7	24:49	6
Mladost	11	2	2	7	30:43	6
Bohinj	11	1	1	9	16:81	3
Triglav II	12	4	1	7	24:44	9

Ivan Virnik

Kamnika, ki se je v prijateljskem srečanju pomerila z domačimi nogometaši. Domačini so slavili visoko zmago z rezultatom 8:0 (4:0). Strelci zadetkov so bili: Mežek 3, Bahun in Žvokelj 2 ter Krč 1. Pred okrog 300 gledalci se je enajstoričica Tržiča predstavila v sledeči formaciji: Markič I, Peternel, Čustoič, Zupan, Bahun, Zaletel, Krč, Eler, Puškarevič, Mežek, Markič II in Žvokelj.

ČESTITKA

Tovarišu Andreju Smoleju, komandirju LM v Tržiču, in njegovi ženi iskreno čestitamo k 10-letnici poroke in jima želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih let!

Prijatelji

Ob prazniku KPJ in ob prazniku dela čestitajo občanom

Občinski ljudski odbor

Občinski odbor SZDL
 Občinski komite ZK Slovenije
 Občinski komite ZB Slovenije
 Občinski komite LM Slovenije

Tovarna usnja **RUNO** TRŽIČ

proizvaja vse vrste gornjega krom-usnja, telečje, goveje, konjske bokse, dulboks, goveje tehnično usnje, vse vrste usnja iz kož drobnice in razne podloge ter se priporoča svojim cenjenim odjemalcem

Kleparstvo-
 vodno
 instalaterstvo

Tržič

Tovarna obutve

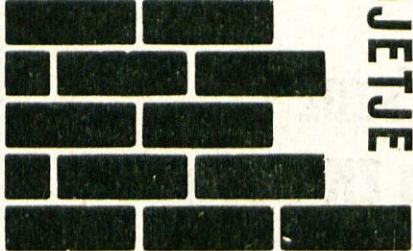

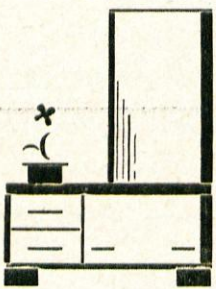

Peko

TRŽIČ

BOMBAŽNA
PREDILNICA IN
TKALNICA

TRŽIČ

<p>TRŽIČ na Gorenjskem</p> <p>GRADBENO PODJETJE</p> 	<p>TOVARNA LESNE LEPENKE</p> <p>na SLAPU pri TRŽIČU</p> <p>izdeluje belo lesovinsko in celulozno lepenko v formatu 70x100 cm v vseh poljubnih debelinah, določenih s standardom, v priznано najboljši kvaliteti!</p>	<p>LIP</p> <p>lesno industrijsko podjetje</p> <p>TRŽIČ</p> <p>nudi svojim cenj. odjemalcem žagam les vseh dimenzij, zaboje za izvoz in domači trg, ščipalke, bukove barvane gugalne konjiče, stepstool- stolčke in druge galanterijske izdelke</p>
<p>podružnica v TRŽIČU</p> <p>KOMUNALNA BANKA OKRAJA KRANJ</p> <p>Vlagatelji, zaupajte svoje prihranke banki, ki Vam jih obrestuje po 5%</p>	<p>Trgovsko podjetje</p> <p>„LJUBELJ“</p> <p>v Tržiču</p> 	
 <p>Tržiška</p> <p>tovarna kos in srpov</p> <p>Tržič</p>	<p>Mesarsko podjetje</p> <p>v Tržiču</p> 	
<p>Kmetijska zadruga Podljubelj</p>	<p>Kmetijska zadruga Katarina</p>	
 <p>TOVARNA</p> <p>finega pohištva</p> <p>TRŽIČ</p>	<p>RUNO</p> <p>trgovsko podjetje z usnjem</p> <p>TRŽIČ</p>	 <p>Tržič</p> <p>KMETIJSKA ZADRUGA</p>
 <p><i>Pekarija</i></p> <p>TRŽIČ</p>	<p>PRESKRBA</p> <p>trgovsko podjetje</p> <p>v TRŽIČU</p>	<p>KAVARNA GOSTILNA</p> <p>„Zelenica“</p>